

Postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR v roku 2011

Bratislava, jún 2013

Obsah

1. Metodické poznámky	4
2. Úvod.....	5
3. Vývoj zahraničného obchodu Slovenska v roku 2011.....	6
4. Celkový vývoz v roku 2011 z pohľadu MSP.....	7
4.1 Tovarová štruktúra celkového vývozu MSP	9
4.2 Teritoriálna štruktúra vývozu MSP	11
4.3 Odvetvové členenie celkového vývozu MSP	17
4.4 Regionálna štruktúra vývozu MSP.....	18
5. Celkový dovoz v roku 2011 z pohľadu MSP.....	20
5.1. Tovarová štruktúra dovozu MSP.....	22
5.2. Teritoriálna štruktúra dovozu MSP	25
5.3. Odvetvové členenie celkového dovozu MSP	30
5.4. Regionálna štruktúra dovozu MSP	32
6. Porovnanie postavenia MSP v zahraničnom obchode v SR a EÚ	34
7. Záver.....	38
8. Prílohy	41

Zoznam tabuliek

Tabuľka č.1: Štruktúra celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Tabuľka č.2: Celkový objem vývozu v roku 2011 podľa veľkostných kategórií podnikov a teritoriálnych oblastí

Tabuľka č.3: Štruktúra vývozu do krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Tabuľka č.4: Štruktúra vývozu do krajín mimo EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Tabuľka č.5: Vývoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2011

Tabuľka č.6: Štruktúra celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Tabuľka č.7: Celkový objem dovozu v roku 2011 podľa veľkostných kategórií podnikov a teritoriálnych oblastí

Tabuľka č.8: Štruktúra dovozu z krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Tabuľka č.9: Štruktúra dovozu z krajín mimo EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Tabuľka č.10: Dovoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2011

Tabuľka č.11: Štruktúra vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v SR a EÚ

Tabuľka č.12: Štruktúra dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v SR a EÚ

Zoznam grafov

Graf č.1 Veľkostná štruktúra podnikateľských subjektov vyvážajúcich v roku 2011

Graf č.2 Objem celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011

Graf č.3 Tovarová štruktúra vývozu MSP v roku 2011

Graf č.4 Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na vývoze najvýznamnejších komodít v roku 2011

Graf č.5 Štruktúra vývozu high-tech produktov podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011

Graf č.6 Teritoriálna štruktúra vývozu MSP v roku 2011

Graf č.7 Teritoriálna štruktúra vývozu MSP do krajín EÚ v roku 2011

Graf č.8 Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na vývoze do jednotlivých krajín EÚ v roku 2011

Graf č.9 Teritoriálna štruktúra vývozu MSP do krajín mimo EÚ v roku 2011

Graf č.10 Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na vývoze do jednotlivých krajín mimo EÚ v roku 2011

Graf č.11 Štruktúra celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov a krajov SR v roku 2011

Graf č.12 Veľkostná štruktúra podnikateľských subjektov dovážajúcich v roku 2011

Graf č.13 Objem celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011

Graf č.14 Tovarová štruktúra dovozu MSP v roku 2011

Graf č.15 Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na dovoze najvýznamnejších komodít v roku 2011

Graf č.16 Štruktúra dovozu high-tech produktov podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011

Graf č.17 Teritoriálna štruktúra dovozu MSP v roku 2011

Graf č.18 Teritoriálna štruktúra dovozu MSP z krajín EÚ v roku 2011

Graf č.19 Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na dovoze z jednotlivých krajín EÚ v roku 2011

Graf č.20 Teritoriálna štruktúra dovozu MSP z krajín mimo EÚ v roku 2011

Graf č.21 Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na dovoze z jednotlivých krajín mimo EÚ v roku 2011

Graf č.22 Štruktúra celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov a krajov SR v roku 2011

Graf č.23 Podiel MSP na celkovom vývoze do krajín EÚ v jednotlivých krajinách EÚ roku 2010

Graf č.24 Podiel MSP na celkovom vývoze do krajín mimo EÚ v jednotlivých krajinách EÚ roku 2010

Graf č.25 Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na vývoze komodít v roku 2011

Graf č.26 Zastúpenie veľkostných kategórií podnikov na dovoze komodít v roku 2011

Zoznam máp

Mapa č.1 Regionálna štruktúra celkového vývozu malých a stredných podnikov podľa krajov SR v roku 2011

Mapa č.2 Regionálna štruktúra celkového dovozu malých a stredných podnikov podľa krajov SR v roku 2011

1. Metodické poznámky

Prezentované štatistické údaje o postavení malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR sú spracované na základe definitívnych výsledkov zahraničného obchodu SR s tovarom za rok 2011, ktoré boli publikované Štatistickým úradom SR vo februári 2013.

Údaje zahraničného obchodu medzi členskými krajinami EÚ vychádzajú zo spracovania prostredníctvom metodiky k systému INTRASTAT. Zahraničný obchod s tretími krajinami (mimo EÚ) je spracovaný prostredníctvom metodiky systému EXTRASTAT.

Prezentovaná štruktúra zahraničného obchodu podľa veľkostných kategórií podnikov je spracovaná na základe údajov, z ktorých boli vylúčené operácie vykonávané zahraničnými osobami (z celkového vývozu tvorili 8,7 % podiel a z celkového dovozu 7,4 % podiel).

Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu je spracovaná podľa národného konceptu, t.j. podľa krajiny pôvodu (pri celkovom dovoze) a krajiny určenia (v celkovom vývoze). V prípade nešpecifikovaného dovozu (tvoril 13,2 % z celkového dovozu) sa spracovanie uskutočnilo na základe krajiny zaslania. Krajina pôvodu je krajina, v ktorej bol tovar úplne vyrobený alebo získaný, alebo v ktorej tovar podstúpil podstatnú transformáciu. Za krajinu určenia sa považuje krajina, kde má byť tovar používaný, spotrebovaný alebo spracovaný, alebo posledná známa krajina, do ktorej bude tovar dopravený.

Veľkostná kategorizácia podnikov používaná v tomto materiály je v súlade s odporúčaním Európskej komisie č. 2003/361/EC platným od 1. 1. 2005. Kategóriu MSP tvoria podniky s počtom zamestnancov menším ako 250, kategóriu veľkých podnikov tvoria podniky s počtom zamestnancov 250 a viac. V rámci kategórie MSP rozlišujeme mikro podniky (0 - 9 zamestnancov), malé podniky (10 - 49 zamestnancov) a stredné podniky (50 - 249). Kategória mikro podnikov zahŕňa aj podnikateľské subjekty s nezisteným počtom zamestnancov. V nasledujúcich podkapitolách uvažujeme s počtom zamestnancov ako s jediným kritériom na začlenenie podniku do kategórie MSP. Z hľadiska právnych foriem zahrňujú podnikateľské subjekty v jednotlivých veľkostných kategóriách právnické osoby – podniky, ako aj fyzické osoby – podnikateľov.

Údaje o veľkostných kategóriách a ekonomickej činnosti podnikateľských subjektov boli použité na základe prepojenia údajov Registra zahraničného obchodu ŠÚSR a Registra organizácií ŠÚSR.

V materiály sú prezentované aj aktualizované údaje o postavení malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR v roku 2010, ktoré boli zo strany ŠÚSR opätovne prepočítané a spresnené. Významným spôsobom boli zo strany ŠÚSR revidované najmä údaje o početnosti podnikateľských subjektov zapojených do zahranično-obchodnej výmeny tovarov v roku 2010, ktoré sa odlišujú od údajov pôvodne publikovaných vo výstupe NARMSP „*Postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR v roku 2010*“.

Postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode high-tech tovarov je spracované na základe zoznamu high-tech tovarov podľa Štandardnej medzinárodnej obchodnej klasifikácie SITC Rev.4.

2. Úvod

Malé a stredné podniky na Slovensku tvoria významnú časť slovenského hospodárstva, poskytujú pracovné príležitosti v podnikovej ekonomike viac ako dvom tretinám (72,2 %) aktívnej pracovnej sily a podieľajú sa viac ako polovicou (55,6 %) na tvorbe pridanej hodnoty.

Napriek významnému postaveniu malých a stredných podnikov v ekonomike SR, v zahranično-obchodnej výmene Slovenska pretrváva dominantné postavenie veľkých podnikov. Súhrnne sa malé a stredné podniky v roku 2011 podieľali na celkovom objeme vývozu tovarov len 31,7 % a podiel malých a stredných podnikov na celkovom dovoze tovarov predstavoval 44,9 %.

Cieľom materiálu je prezentovať postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR na základe definitívnych údajov o zahraničnom obchode v roku 2011. Analyzované je postavenie malých a stredných podnikov z pohľadu veľkostných kategórií podnikov, komoditnej štruktúry, ekonomickej činnosti, regionálnej príslušnosti a teritoriálnej oblasti obchodu. Súčasťou materiálu je aj porovnanie postavenia MSP v zahraničnom obchode v SR a v krajinách EÚ a hodnotenie vývoja ukazovateľov zahraničného obchodu v čase - medzi rokmi 2010 a 2011.

Pre zlepšenie postavenia malých a stredných podnikov na zahraničných trhoch je potrebné výraznejšie podporovať vývozné a dovozné aktivity MSP so zameraním na odstránenie slabých stránok, ktoré predstavujú najmä nedostatočné skúsenosti so zahranično-obchodnými transakciami, nedostatočné znalosti trhu a príslušných predpisov, získanie obchodných partnerov, financovanie exportu a podobne.

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania ďakuje pracovníkom Odboru štatistiky zahraničného obchodu Štatistického úradu SR za poskytnutie podkladov, na základe ktorých bolo možné uvedený materiál spracovať a tým podrobnejšie preskúmať postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR.

3. Vývoj zahraničného obchodu Slovenska v roku 2011

Podľa definitívnych výsledkov Štatistického úradu SR dosiahol celkový vývoz tovarov v roku 2011 hodnotu 56 783,2 mil. Eur a celkový dovoz tovarov hodnotu 55 767,6 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2010 sa medziročne zvýšil celkový vývoz tovarov o 17,6 %, a celkový dovoz tovarov vzrástol o 17,4 %. Aktívne saldo zahraničného obchodu bolo v roku 2010 dosiahnuté v objeme 1 015,6 mil. Eur.¹

V absolútnej hodnote sa v roku 2010 najvýraznejšie medziročne zvýšil vývoz osobných automobilov a iných motorových vozidiel konštruovaných hlavne na prepravu osôb o 1 544,1 mil. Eur, ropných olejov a olejov získaných z bitúmenových nerastov, iných ako surových o 968,6 mil. Eur, telefónnych súprav vrátane telefónov pre celulárnu sieť a ostatné bezdrôtové siete o 528,4 mil. Eur a častí a súčastí motorových vozidiel o 424,7 mil. Eur.

Najvýraznejšie sa medziročne zvýšil dovoz (v absolútnej hodnote) ropných olejov a olejov získaných z bitúmenových nerastov, surových o 1 048,6 mil. Eur, telefónnych súprav vrátane telefónov pre celulárnu sieť a ostatné bezdrôtové siete o 946,6 mil. Eur, častí, súčastí a príslušenstva motorových vozidiel o 922,8 mil. Eur, ropných plynov a ostatných plyných uhl'ovodíkov o 473,1 mil. Eur a výrobkov s tekutými kryštálmi o 274,6 mil. Eur.

V rámci najvýznamnejších obchodných partnerov sa zvýšil vývoz do Nemecka o 23,5 %, Českej republiky o 23,7 %, Poľska o 17,2 %, Maďarska o 26,4 %, Rakúska o 21,8 %, Francúzska o 9,6 %, Talianska o 5,4 %, Spojeného kráľovstva o 12,8 %, Ruskej federácie o 7,8 % a Číny o 53,5 %. Znížil sa vývoz do Holandska o 2,7 % a Španielska o 3,4 %.

Z pohľadu hlavných ekonomických zoskupení sa zvýšil vývoz do krajín EÚ o 18,3 % (tvoril 84,7 % celkového vývozu SR) a do krajín OECD o 18,7 % (na celkovom vývoze SR sa podieľal 86,6 %).

Vo vzťahu k najvýznamnejším obchodným partnerom sa zvýšil dovoz z Nemecka o 19,4 %, Ruskej federácie o 32,7 %, Českej republiky o 16,4 %, Kórejskej republiky o 10,4 %, Číny o 13,8 %, Poľska o 14,2 %, Maďarska o 9,2 %, Talianska o 16 %, Francúzska o 7,3 % a Rakúska o 11,6 %.

Z hľadiska hlavných ekonomických zoskupení sa oproti roku 2010 zvýšil dovoz z krajín EÚ o 16,4 % (tvoril 64,5 % z celkového dovozu) a z krajín OECD o 14,2 % (na celkovom dovoze SR sa podieľal 62 %).

Najväčšie pasívne saldo bolo v zahranično-obchodnej činnosti s Ruskou federáciou (4 112,7 mil. Eur), Kórejskou republikou (4 084,5 mil. Eur), Čínou (1 829,5 mil. Eur), Taiwanom (817,6 mil. Eur), Japonskom (776,7 mil. Eur), Malajziou (213,7 mil. Eur), Indiou (138 mil. Eur) a Ukrajinou (135,9 mil. Eur).

Najvyššie aktívne saldo mala Slovenská republika s Rakúskom (2 650,5 mil. Eur), Českou republikou (2 519,8 mil. Eur), Nemeckom (2 501,6 mil. Eur), Poľskom (1 921,9 mil. Eur), Maďarskom (1 820,1 mil. Eur), Francúzskom (1 786,3 mil. Eur), Spojeným kráľovstvom (1 371,1 mil. Eur), Talianskom (973 mil. Eur), Holandskom (774,6 mil. Eur) a Švédskom (703,8 mil. Eur).

¹ Zdroj: Štatistický úrad SR, Zahraničný obchod Slovenskej republiky (definitívne údaje), November 2011

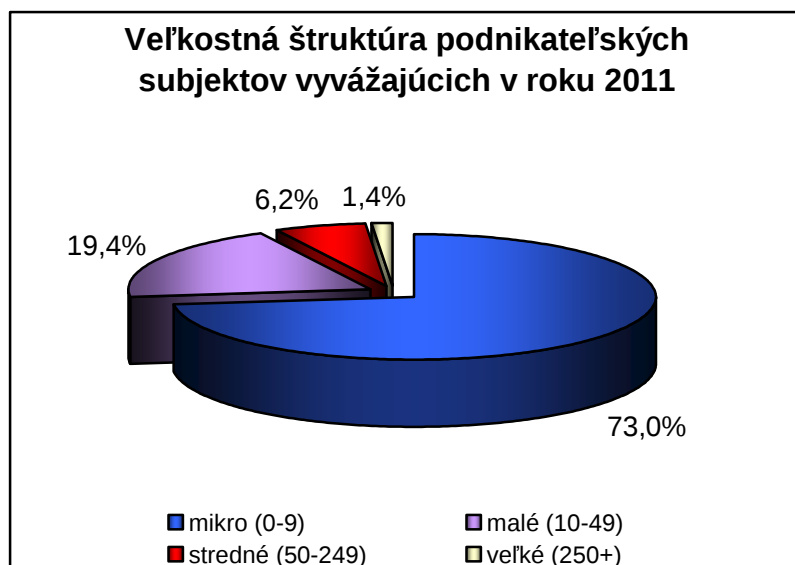
4. Celkový vývoz v roku 2011 z pohľadu MSP

Na celkovom vývoze tovarov, ktorý dosiahol v roku 2011 (bez započítania vývozných operácií, ktoré boli vykonané zahraničnými osobami) hodnotu 44 094,9 mil. Eur² sa podieľali mikro podniky s počtom zamestnancov od 0 do 9 (vrátane podnikov s nezisteným počtom zamestnancov) 11,3 % (5 858,8 mil. Eur), malé podniky s počtom zamestnancov od 10 do 49 7,1 % (3 681,5 mil. Eur) a stredné podniky s počtom zamestnancov od 50 do 249 13,3 % (6 880,3 mil. Eur). Súhrnne sa malé a stredné podniky podieľali na celkovom vývoze v roku 2011 31,7 % (16 420,5 mil. Eur).

Dominantné postavenie na celkovom vývoze mali v roku 2011 veľké podniky s počtom zamestnancov viac ako 250, ktoré tvorili viac ako dvoj tretinový podiel (68,3 %) na celkovom vývoze, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje 35 407,0 mil. Eur.

Z celkového počtu podnikateľských subjektov (27 044), ktoré vykonávali vývozné operácie v roku 2011 tvorili malé a stredné podniky súhrnne 98,6 % (26 656). Z hľadiska jednotlivých veľkostných kategórií podnikov tvorili mikro podniky 73,0 % podiel (19 744 mikro podnikov), malé podniky 19,4 % podiel (5 248 malých podnikov) a stredné podniky 6,2 % podiel (1 664 stredných podnikov). Oproti predchádzajúcemu roku vzrástol celkový objem vývozu u MSP o vyše 20 %. Počet MSP zapojených do vývozných aktivít vzrástol o 8,1 %, z toho však najväčšiu časť tvorili malé podniky, ktorých počet vzrástol o skoro polovicu (48,9 %).

Graf č.1

V roku 2011 bolo do vývozných operácií zapojených 388 veľkých podnikov s počtom zamestnancov viac ako 250. Z celkového počtu vyvážajúcich subjektov tvorili veľké podniky 1,4 % podiel.

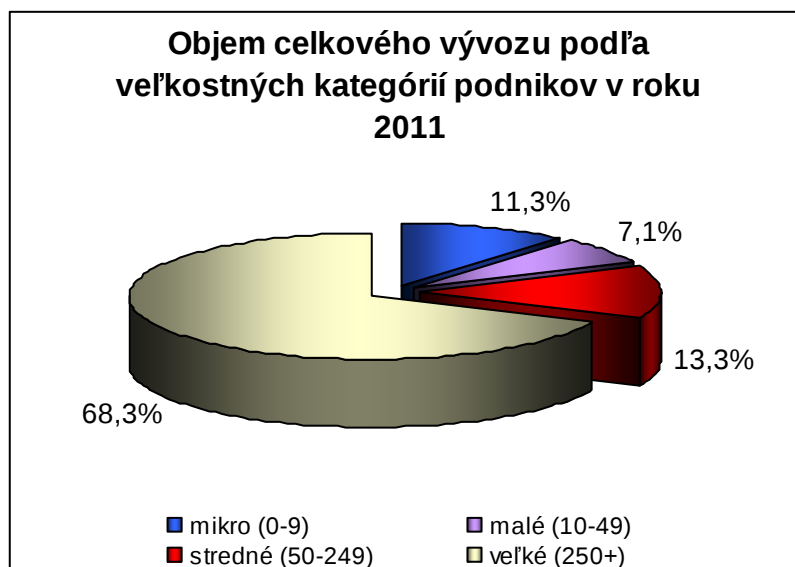
² V zmysle metodiky spracovania je štruktúra vývozu prezentovaná na základe údajov, z ktorých boli vylúčené operácie vykonávané zahraničnými osobami

Tabuľka č.1: Štruktúra celkového vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem vývozu				Počet podnikateľských subjektov			
	2010	2011		Index 2011/2010	2010	2011		Index 2011/2010
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %		abs. počet	abs. počet	podiel v %	
mikro (0-9)	5 149,2	5 858,8	11,3%	113,8	19 526	19 744	73,0%	101,1
malé (10-49)	2 580,5	3 681,5	7,1%	142,7	3 525	5 248	19,4%	148,9
stredné (50-249)	5 907,0	6 880,3	13,3%	116,5	1 613	1 664	6,2%	103,2
veľké (250+)	30 458,1	35 407,0	68,3%	116,2	379	388	1,4%	102,4
MSP (0-249)	13 636,8	16 420,5	31,7%	120,4	24 664	26 656	98,6%	108,1
Spolu	44 094,9	51 827,5	100,0%	117,5	25 043	27 044	100,0%	108,0

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Z celkového počtu malých a stredných podnikov, ktoré vykonávali vývozné operácie v roku 2011 (26 656) bolo 5 352 (20,1 %) fyzických osôb – podnikateľov. Celkový objem vývozu fyzických osôb – podnikateľov v kategórii MSP dosiahol hodnotu 435,7 mil. Eur, čo predstavuje 2,7 % z celkového objemu vývozu MSP v roku 2011.

Graf č.2

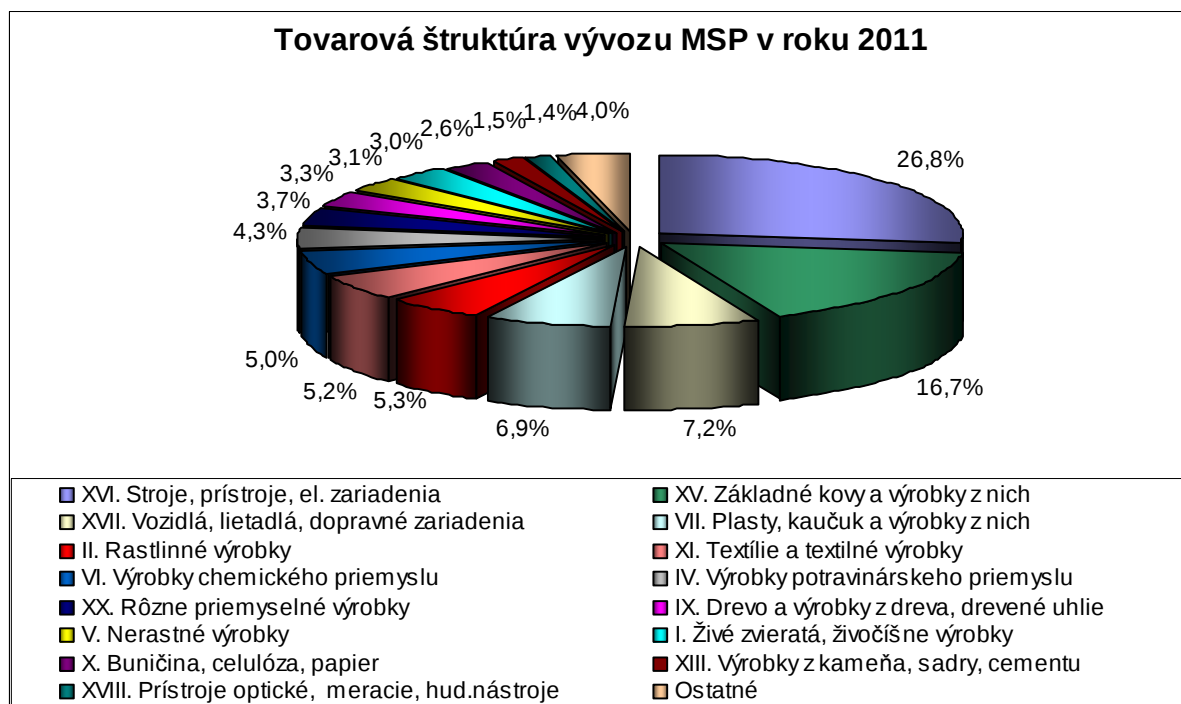
Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.1 Tovarová štruktúra celkového vývozu MSP

V tovarovej štruktúre celkového vývozu malých a stredných podnikov v roku 2011 patrili medzi najvýznamnejšie komodity (podľa tried Harmonizovaného systému - HS) stroje, prístroje, elektrické zariadenia, prístroje na záznam a reprodukciu obrazu a zvuku, ktoré tvorili 26,8 % podiel (4 401,9 mil. Eur) na celkovom vývoze MSP, základné kovy a výrobky zo základných kovov s podielom 16,7 % (2 746,9 mil. Eur), vozidlá, lietadlá, plavidlá a dopravné zariadenia s podielom 7,2 % (1 187,9 mil. Eur), plasty, kaučuk a výrobky z nich s podielom 6,9 % (1 126,2 mil. Eur), rastlinné výrobky s podielom 5,3 % (863,8 mil. Eur), textilie a textilné výrobky s podielom 5,2 % (853,0 mil. Eur), výrobky chemického priemyslu 5,0 % (827,7 mil. Eur), rôzne priemyselné výrobky s podielom 3,7 % (608,7 mil. Eur) a drevo a výrobky z dreva, drevené uhlie, korok a výrobky zo slamy s podielom 3,3 % (544,8 mil. Eur). V medzioročnom porovnaní poklesol podiel strojov, prístrojov (o 2,4 p. b.) a výrobkov zo základných kovov (o 0,6 p. b.). Naopak vzrástol podiel vozidiel, lietadiel, plavidiel a iných dopravných zariadení (o 0,2 p. b.) Tovarová štruktúra celkového vývozu malých a stredných podnikov je znázornená v grafe č.2

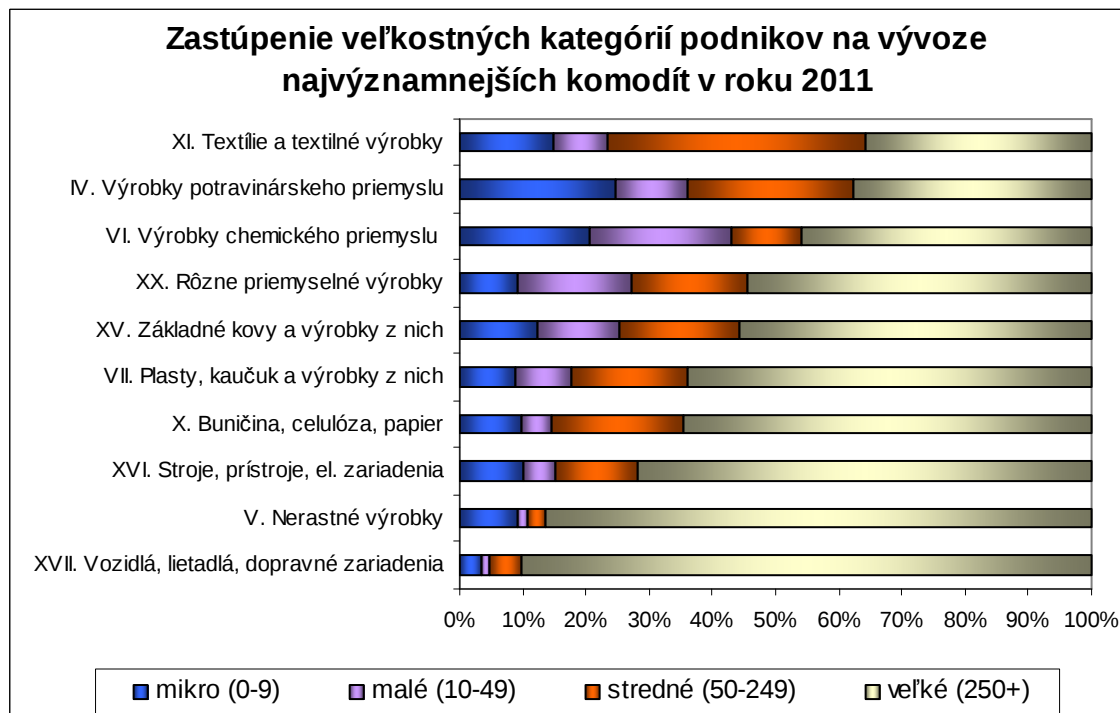
Viac ako priemerné zastúpenie mali malé a stredné podniky v rámci najvýznamnejších komodít podľa tried Harmonizovaného systému na celkovom vývoze výrobkov textílií a textilných výrobkov (64,3% podiel MSP), potravinárskeho priemyslu (62,2% podiel MSP), výrobkov chemického priemyslu (54 % podiel MSP) a na vývoze rôznych priemyselných výrobkov (45,7 % podiel MSP). Zastúpenie MSP na celkovom vývoze podľa najvýznamnejších komodít je prezentované v grafe č.3. V grafe č. 3 sú znázornené najvýznamnejšie komodity s podielom na celkovom vývoze väčším ako 2 %. Zastúpenie MSP na celkovej komoditnej štruktúre vývozu podľa tried. Oproti minulému roku sa lepšie darilo textílií a textilným výrobkom (rast podielu o 3,5 p. b.) a naopak menej sa darilo potravinárskemu priemyslu (pokles o 7,3 p. b.). Harmonizovaného systému je znázornené v prílohe na strane č. 28 (graf č. 23).

Graf č.3

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Graf č.4

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Štatistické údaje o obchodnej výmene tovarov s vysokou technológiou (high-tech tovary) patria medzi ukazovatele, pomocou ktorých je možné hodnotiť úroveň znalostnej ekonomiky. Skupina high-tech tovarov sa posudzuje na základe Štandardnej medzinárodnej obchodnej klasifikácie SITC Rev.4 a obsahuje technické produkty, ktorých výroba zahŕňa vysokú intenzitu výskumu a vývoja. Do tejto skupiny sa zaraďujú výrobky z nasledovných oblastí:

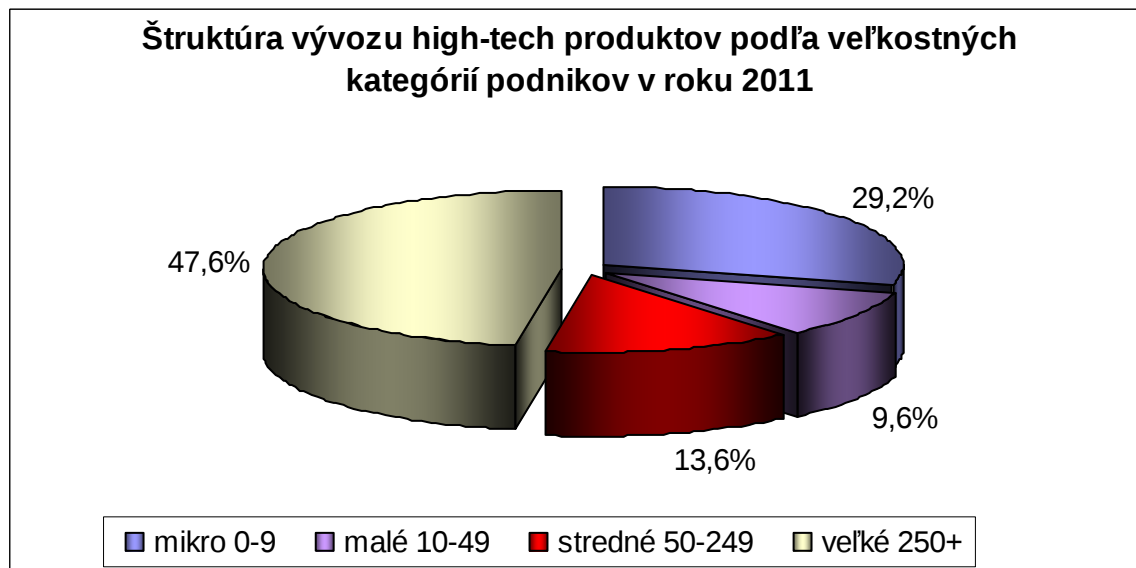
- Letecká technika,
- Výpočtová technika,
- Elektronika a telekomunikácie,
- Farmácia,
- Vedecké prístroje,
- Elektrotechnika,
- Chémia,
- Neelektrické stroje.

Podrobnejšie informácie o skupine high-tech tovarov podľa Štandardnej medzinárodnej obchodnej klasifikácie SITC Rev.4 sú uvedené v prílohe na strane 26 a 27 (tabuľka č. 7).

Podľa spracovaných údajov dosiahli malé a stredné podniky v roku 2011 na celkovom vývoze high-tech tovarov, ktorý dosiahol hodnotu 2 727,6 mil. Eur (bez započítania vývozných operácií zahraničných osôb), 52,4% podiel, pričom podiel mikro podnikov predstavoval 29,2%, malých podnikov 13,6 % a podiel stredných podnikov 47,6%. V

porovnaní s predchádzajúcim rokom 2010 sa objem celkového vývozu high-tech tovarov u MSP zvýšil o približne 28 %.

Graf č.5

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.2 Teritoriálna štruktúra vývozu MSP

Expanzia malých a stredných podnikov je orientovaná predovšetkým na jednotný trh EÚ. Vývoz malých a stredných podnikov do krajín EÚ v roku 2011 predstavoval skoro 90 % podiel, zatiaľ čo vývoz do krajín mimo EÚ dosiahol približne 10% podiel na celkovom vývoze MSP, ako ukazuje graf č.6. Tento podiel sa prakticky nezmenil oproti predchádzajúcemu roku.

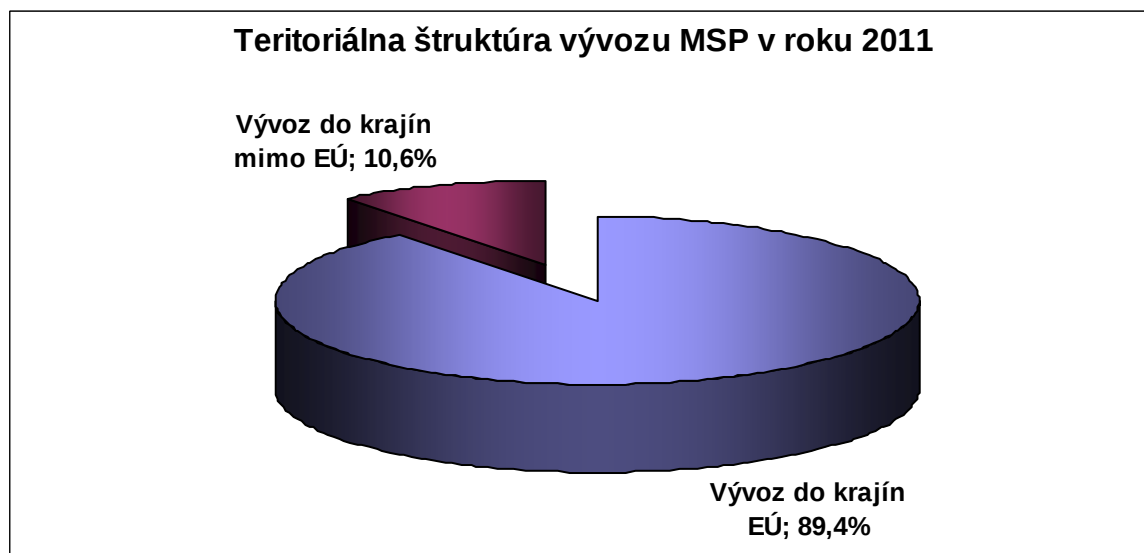
Tabuľka č.2: Celkový objem vývozu v roku 2011 podľa veľkostných kategórií podnikov a teritoriálnych oblastí

Veľkostná kategória podnikov	Absolútne hodnoty (v mil. Eur)			Podiel v %		
	Vývoz do krajín EÚ	Vývoz do krajín mimo EÚ	Vývoz spolu	Vývoz do krajín EÚ	Vývoz do krajín mimo EÚ	Vývoz spolu
mikro (0-9)	5 241,9	616,9	5 858,8	89,5%	10,5%	100,0%
malé (10-49)	3 277,2	404,2	3 681,5	89,0%	11,0%	100,0%
stredné (50-249)	6 163,3	717,0	6 880,3	89,6%	10,4%	100,0%
veľké (250+)	28 980,0	6 427,0	35 407,0	81,8%	18,2%	100,0%
MSP (0-249)	14 682,4	1 738,1	16 420,5	89,4%	10,6%	100,0%

Spolu	43 662,4	8 165,2	51 827,5	84,2%	15,8%	100,0%
-------	----------	---------	----------	-------	-------	--------

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Graf č.6

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Celkový objem vývozu do krajín EÚ sa zvýšil u všetkých veľkostných kategórii podnikov. Najväčší rast oproti roku 2010 zaznamenali malé podniky, kde vzrástol objem vývozu medziročne o vyše 40 %. U ostatných veľkostných kategórii sa pohyboval nárast objemu vývozu medzi 13-16 %.

Tabuľka č.3: Štruktúra vývozu do krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem vývozu - krajiny EÚ			
	2010	2011		Index 2011/2010
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikro (0-9)	4 638,6	5 241,9	12,0%	113,0
malé (10-49)	2 327,4	3 277,2	7,5%	140,8
stredné (50-249)	5 368,4	6 163,3	14,1%	114,8
veľké (250+)	25 032,5	28 980,0	66,4%	115,8
MSP (0-249)	12 334,4	14 682,4	33,6%	119,0
Spolu	37 366,9	43 662,4	100,0%	116,8

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

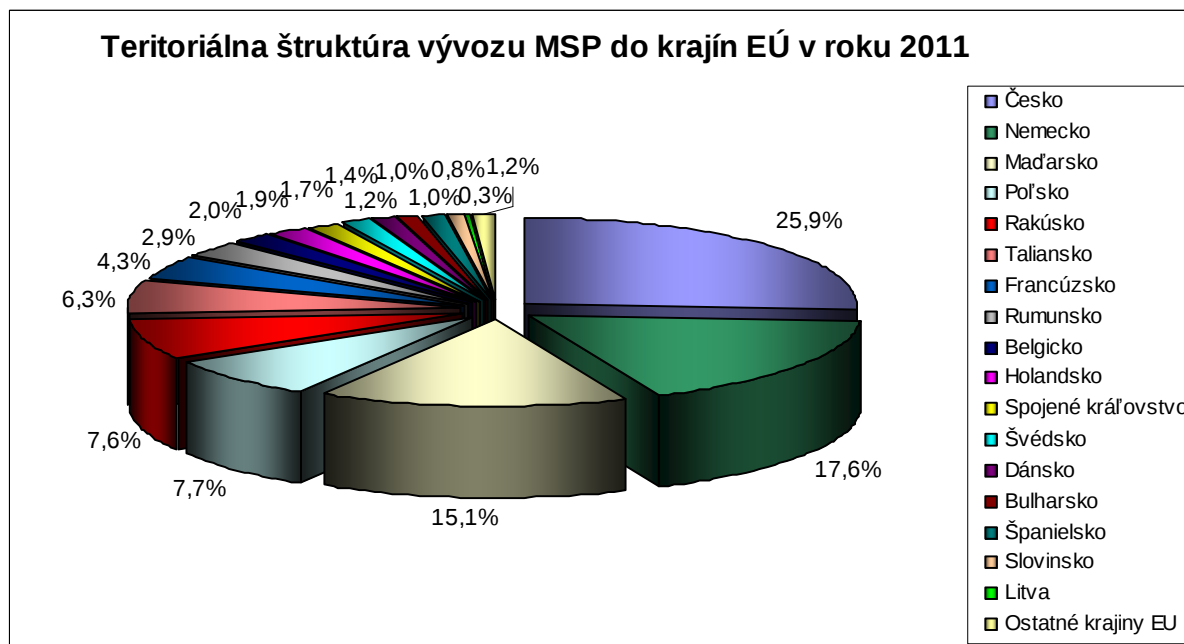
Viac ako jedna štvrtina (25,9 %) vývozu MSP do krajín EÚ v roku 2011 smerovala do Českej republiky, 17,6 % vývozu MSP do krajín EÚ smerovala do Nemecka, 15,1 % do

Maďarska, 7,7 % do Poľska, 7,6 % do Rakúska, 6,3 % do Talianska a 4,3 % do Francúzska. Najväčšiu medzoročnú zmenu zaznamenal vývoz do Rakúska, ktorý poklesol skoro o 2 p. b.

Teritoriálna štruktúra vývozu MSP do krajín EÚ je znázornená v grafe č.7 a zastúpenie jednotlivých veľkostných kategórií podnikov na vývoze do jednotlivých krajín EÚ je znázornené v grafe č.8.

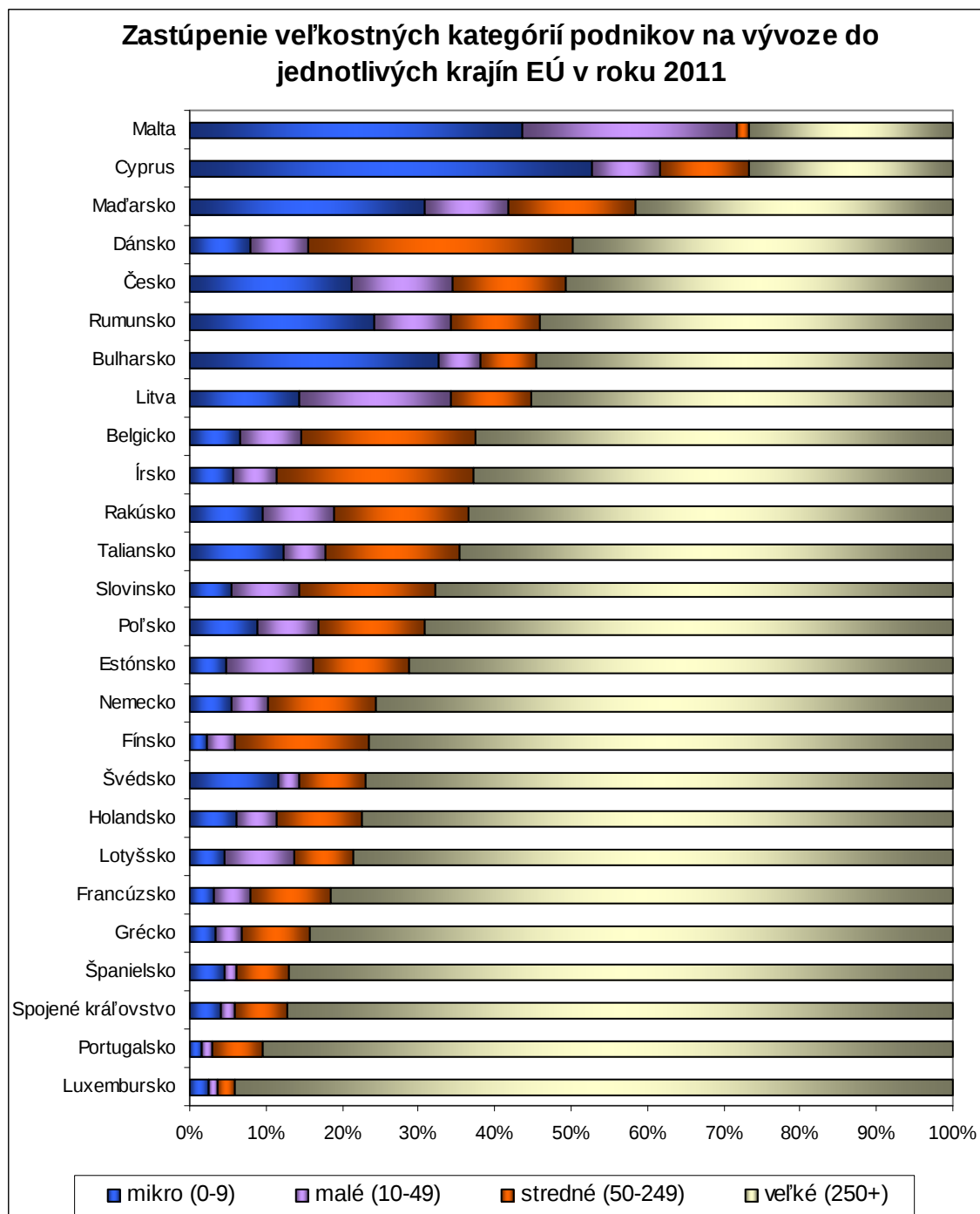
Teritoriálna štruktúra vývozu MSP do krajín mimo EÚ je znázornená v grafe č.9 a zastúpenie jednotlivých veľkostných kategórií podnikov na vývoze do jednotlivých krajín mimo EÚ je znázornené v grafe č.10.

Graf č.7

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Graf č.8

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Súhrnne dosiahli malé a stredné podniky v roku 2011 33,6 % podiel na vývoze do krajín EÚ, pričom podiel mikro podnikov predstavoval 12 %, podiel malých podnikov 7,5 % a podiel stredných podnikov 14,1 %. Viac ako priemerný podiel dosiahli malé a stredné podniky na vývoze na Maltu (73,4%), Cyprus (73,3%), do Maďarska (58,5%), Dánska (50,2 %), Českej republiky (49,4 %), Rumunska (45,9 %), Bulharska (45,5 %), a Litvy (44,8 %).

Celkový objem vývozu do krajín mimo EÚ sa zvýšil u všetkých veľkostných kategórii podnikov (rovnako ako tomu bolo aj v prípade vývozu do krajín EÚ). Najväčší rast oproti roku 2010 zaznamenali malé podniky, kde vzrástol objem vývozu medziročne skoro o 60 %. V prípade stredných o 33,1 % a mikro o 20,8 %.

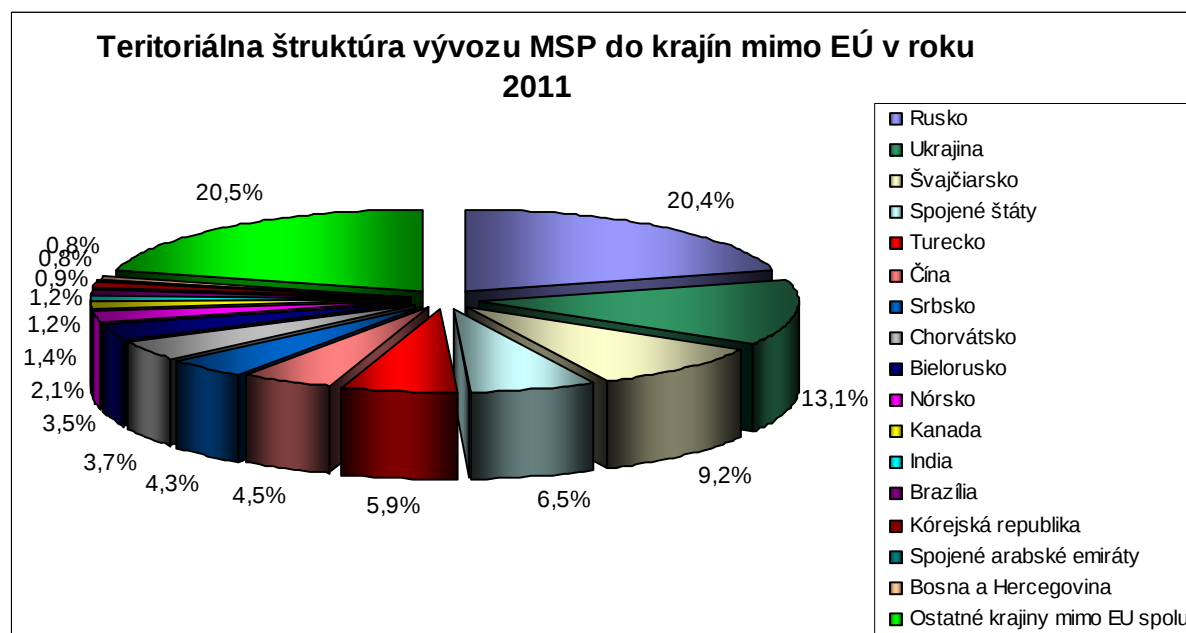
Tabuľka č.4: Štruktúra vývozu do krajín mimo EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem vývozu - krajiny mimo EÚ			
	2010	2011		Index 2011/2010
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikro (0-9)	510,6	616,9	7,6%	120,8
malé (10-49)	253,1	404,2	5,0%	159,7
stredné (50-249)	538,6	717,0	8,8%	133,1
veľké (250+)	5 425,6	6 427,0	78,7%	118,5
MSP (0-249)	1 302,4	1 738,1	21,3%	133,5
Spolu	6 728,0	8 165,2	100,0%	121,4

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Na celkovom vývoze do krajín mimo EÚ sa podieľali malé a stredné podniky v roku 2011 21,3 %. Oproti roku 2010 vzrástol vývoz MSP mimo krajín EÚ o 33,5 %. V rámci vývozu do krajín mimo EÚ prevládala orientácia na krajiny východnej a juhovýchodnej Európy. 20,4 % vývozu MSP v roku 2011 smerovalo do Ruska, 13,1 % smerovalo na Ukrajinu a 9,2 % do Švajčiarska, ďalej nasledovalo USA (6,5 %), Turecko, (5,9 %) a na 6. mieste sa umiestnila Čína so 4,5 % podielom exportu. Medziročne nastal najväčší nárast podielu vývozu do Ruska a to až o vyše 3 p. b., rovnako rástol podiel vývozu na Ukrajinu a do Švajčiarska. Naopak prudký pokles zaznamenal vývoz do Turecka (3, 6 p. b.).

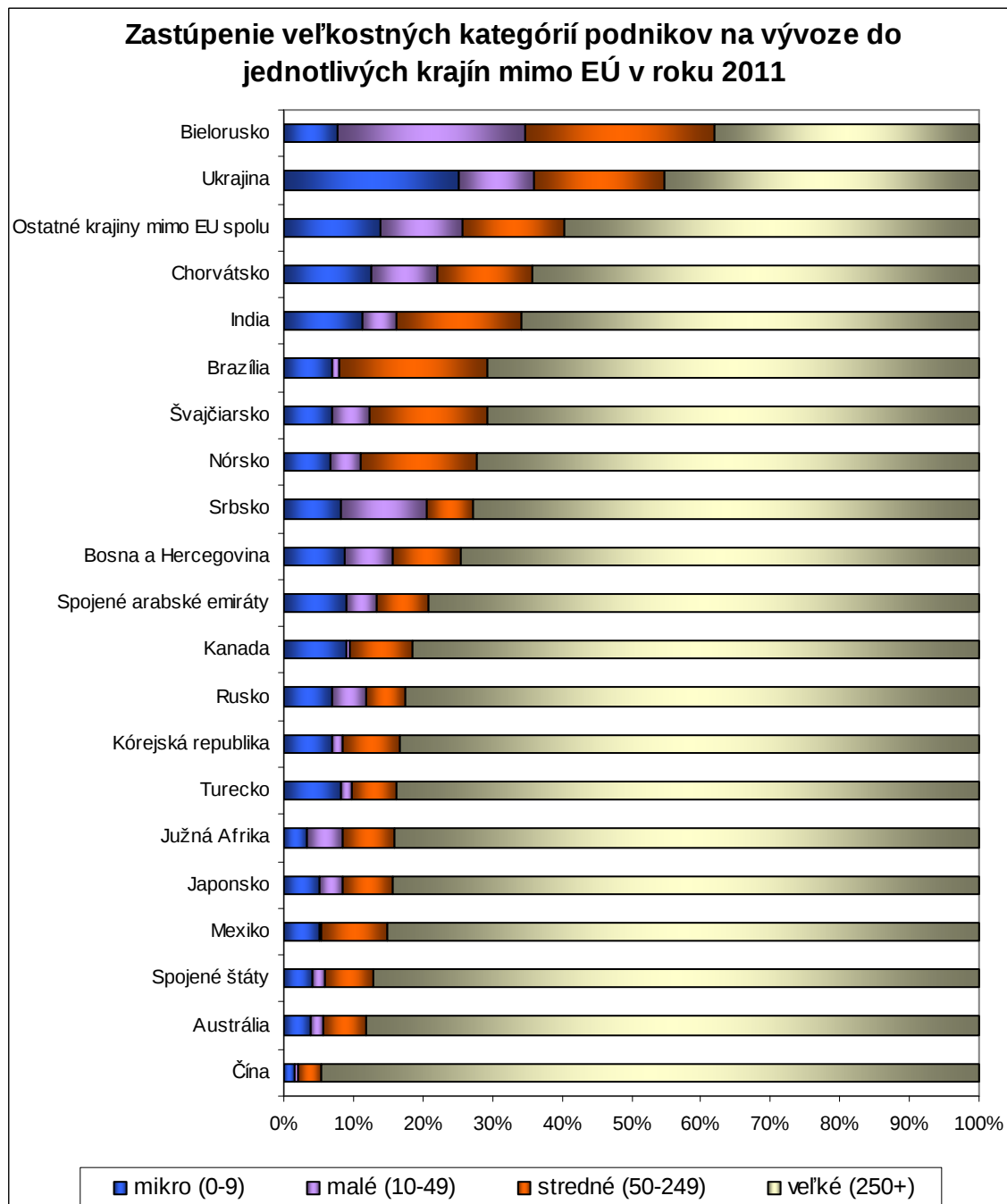
Graf č.9

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Viac ako priemerný podiel dosiahli malé a stredné podniky na vývoze mimo EÚ, ktorý smeroval do Bieloruska (61,8 %), Ukrajiny (54,9 %), Chorvátska (35,6 %), Indii (34,2 %), Brazília (29,3 %), Švajčiarska (29,2 %) a Nórska (27,7 %).

Graf č.10

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.3 Odvetvové členenie celkového vývozu MSP

Takmer polovicu (46,8 %) z celkového objemu vývozu malých a stredných podnikov v roku 2011 tvorili malé a stredné podniky pôsobiace v odvetví priemyselnej výroby a 31,4 % tvorili malé stredné podniky pôsobiace v odvetví obchodu. Z hľadiska jednotlivých sektorov priemyselnej výroby sa na celkovom objeme vývozu subjektov pôsobiacich v priemyselnej výrobe (7 689,0 mil. Eur) podieľali najviac malé a stredné podniky pôsobiace vo výrobe kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení (17,0 %), vo výrobe strojov a zariadení i. n. (12,6 %), vo výrobe výrobkov z gumy a plastu (10,6 %) a vo výrobe motorových vozidiel, návesov a prívesov (8,1 %). Oproti predchádzajúcemu roku poklesol podiel MSP pôsobiacich v odvetví priemyselnej výroby z 48,6 % na 46,8 %. Podiel MSP pôsobiacich v obchode ostal medziročne približne rovnaký.

Z celkového počtu malých a stredných podnikov zapojených do vývozných operácií v roku 2011 (26 656), pôsobilo 41,1 % v odvetví obchodu, 20,6 % v odvetví priemyselnej výroby, 8,8 % v odborných, vedeckých a technických činnostiach, 5,8 % v doprave a skladovaní, 4,7 % v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove. Ostatné odvetvia mali menej ako 5 % zastúpenie na celkovom počte vyvážajúcich MSP. Medziročne zaznamenal pokles predovšetkým počet MSP v odvetví priemyselnej výroby (6,9 p. b.). Naopak mierny nárast zaznamenalo odvetvie odborných, vedeckých a technických činností (2,5 p. b.)

Tabuľka č.5: Vývoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2011

Odvetvie podľa SK NACE	Celkový vývoz MSP			Početnosť vyvážajúcich MSP	
	v mil. EUR	v %	Podiel MSP na celkovom vývoze v jednotlivých odvetviach	Počet MSP podľa jednotlivých odvetví	Podiel MSP podľa jednotlivých odvetví
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	267,9	1,6%	95,6%	1 255	4,7%
Ťažba a dobývanie	39,6	0,2%	81,0%	54	0,2%
Priemyselná výroba	7 689,0	46,8%	20,8%	5 492	20,6%
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	3,8	0,0%	0,7%	16	0,1%
Dodávka vody	88,1	0,5%	95,1%	126	0,5%
Stavebníctvo	195,9	1,2%	93,4%	1 332	5,0%
Veľkoobchod a maloobchod	5 158,4	31,4%	85,3%	10 959	41,1%
Doprava a skladovanie	341,7	2,1%	7,0%	1 533	5,8%
Ubytovacie a stravovacie služby	64,0	0,4%	100,0%	284	1,1%
Informácie a komunikácia	117,5	0,7%	96,7%	814	3,1%
Finančné a poisťovacie činnosti	16,3	0,1%	98,9%	49	0,2%
Činnosti v oblasti nehnuteľností	264,8	1,6%	100,0%	424	1,6%
Odborné, vedecké a technické činnosti	989,3	6,0%	96,8%	2 358	8,8%
Administratívne a podporné služby	569,6	3,5%	97,9%	1 193	4,5%
Ostatné	44,8	0,3%	97,6%	415	1,6%

Neznáme	569,7	3,5%	100,0%	352	1,3%
Spolu	16 420,5	100,0%	31,7%	26 656	100,0%

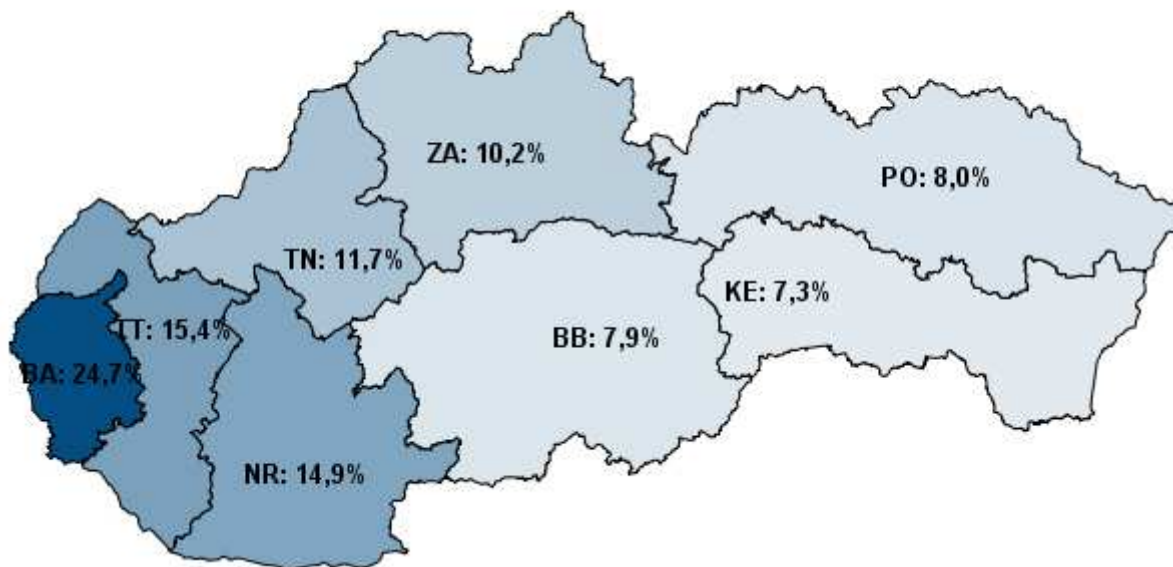
Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

4.4 Regionálna štruktúra vývozu MSP

Regionálna štruktúra celkového vývozu malých a stredných podnikov podľa krajov SR v roku 2011 je znázornená v mape č. 1. O čosi menej ako jednu štvrtinu (24,7 %) z celkového vývozu malých a stredných podnikov v roku 2011 realizovali MSP sídlia v Bratislavskom kraji, 15,4 % MSP sídlia v Trnavskom kraji, 14,9 % MSP sídlia v Nitrianskom kraji, 11,7 % MSP sídlia v Trenčianskom kraji a 10,2 % MSP sídlia v Žilinskom kraji. Zastúpenie ostatných krajov (Prešovský, Banskobystrický a Košický) bolo na úrovni 7-8 %. Regionálna štruktúra sa medziročne zásadným spôsobom nezmenila. Mierna zmena sa odohrala v podieloch MSP sídlia v Trenčianskom kraji (rast o 1,2 p. b.).

Mapa č.1

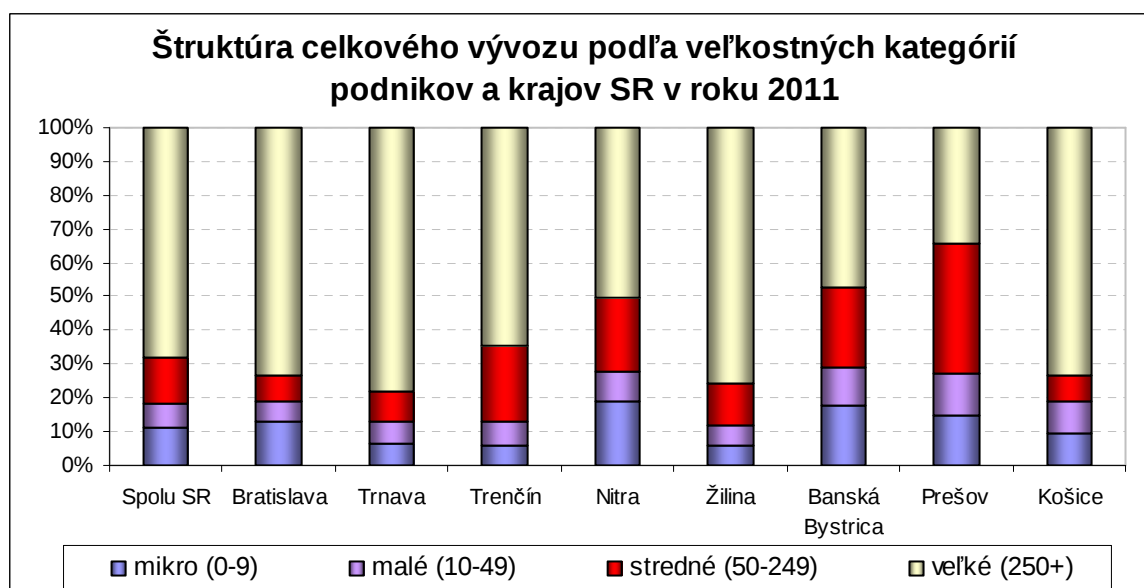
Regionálna štruktúra celkového vývozu MSP podľa krajov SR v roku 2011

Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, č. 39-112-1788/2013, vyhotovené NARMSP na základe údajov Štatistického úradu SR.

Ako vyplýva z grafu č. 11, viac ako priemerné zastúpenie na celkovom vývoze v roku 2011 mali malé a stredné podniky v Prešovskom kraji (65,9 %), Banskobystrickom kraji (52,5 %), Nitrianskom kraji (49,9 %) a Trenčianskom kraji (35,5 %). Výraznou zmenou oproti roku 2010 bol nárast priemerného zastúpenia na celkovom vývoze v Prešovskom kraji o 6 p. b.

Graf č.11

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5. Celkový dovoz v roku 2011 z pohľadu MSP

Na celkovom dovoze tovarov, ktorý dosiahol v roku 2011 (bez započítania dovozných operácií, ktoré boli vykonané zahraničnými osobami) hodnotu 44 277,6 mil. Eur³, sa podieľali mikro podniky s počtom zamestnancov od 0 do 9 (vrátane podnikov s nezisteným počtom zamestnancov) 18,1 % (9 356,2 mil. Eur), malé podniky s počtom zamestnancov od 10 do 49 11,4 % (5 908,1 mil. Eur) a stredné podniky s počtom zamestnancov od 50 do 249 15,3 % (7 905,2 mil. Eur). Súhrnne sa malé a stredné podniky podieľali na celkovom dovoze v roku 2011 44,9 % (23 169,4 mil. Eur). Najvýraznejší medziročný rast dovozu (o 35,8 %) zaznamenali malé podniky. U ostatných veľkostných kategórií bol medziročný rast dovozu v rozpätí 10-16 %.

Veľké podniky s počtom zamestnancov viac ako 250 tvorili v roku 2011 55,1 % podiel na celkovom dovoze, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje 28 451,1 mil. Eur.

Z celkového počtu podnikateľských subjektov (66 135), ktoré vykonávali dovozné operácie v roku 2011 tvorili malé a stredné podniky súhrnne 99,1 % (65 539). To znamená, že 11,8 % z celkového počtu MSP (555 608) sa podieľalo na dovozných aktivitách. Z hľadiska jednotlivých veľkostných kategórií podnikov tvorili mikro podniky 81,0 % podiel (53 550 mikro podnikov), malé podniky 14,5 % podiel (9 611 malých podnikov) a stredné podniky 3,6 % podiel (2 378 stredných podnikov). Vo veľkostnej kategórii malých podnikov zrástol medziročne počet podnikateľských subjektov o vyše 60 %. Oproti roku 2010 najvýraznejšie vzrástol počet malých podnikov (60,4 %). Počet podnikov u ostatných veľkostných kategórií medziročne taktiež rástol ale len miernym tempom.

Dovozné operácie vykonávalo v roku 2011 celkovo 596 veľkých podnikov s počtom zamestnancov viac ako 250, ktoré tvorili 0,9 % z celkového počtu dovážajúcich subjektov. Oproti roku 2010 vzrástol počet veľkých podnikov o 4,6 %.

Tabuľka č.6: Štruktúra celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

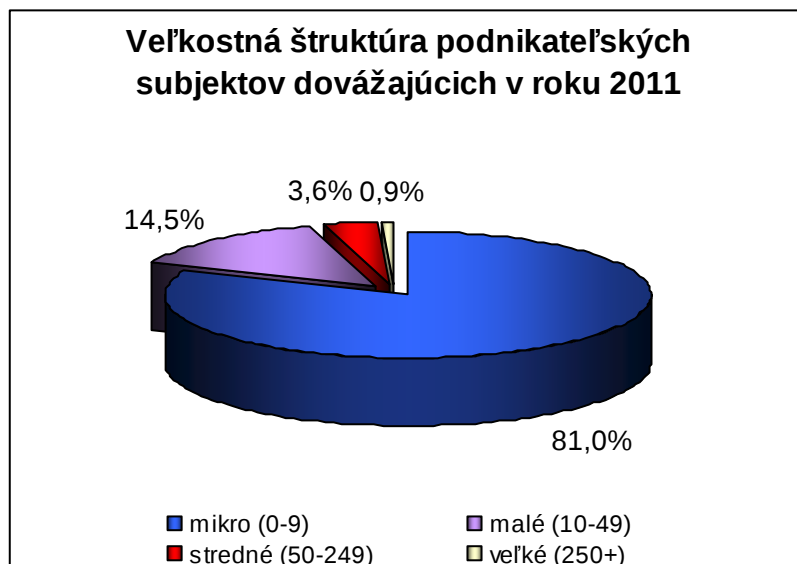
Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem dovozu				Počet podnikateľských subjektov			
	2010	2011		Index 2011/2010	2010	2011		Index 2011/2010
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %		abs. počet	abs. počet	podiel v %	
mikro (0-9)	8 054,5	9 356,2	18,1%	116,2	53 035	53 550	81,0%	101,0
malé (10-49)	4 350,7	5 908,1	11,4%	135,8	5 993	9 611	14,5%	160,4
stredné (50-249)	7 107,2	7 905,2	15,3%	111,2	2 303	2 378	3,6%	103,3
veľké (250+)	24 765,2	28 451,1	55,1%	114,9	570	596	0,9%	104,6
MSP (0-249)	19 512,4	23 169,4	44,9%	118,7	61 331	65 539	99,1%	106,9
Spolu	44 277,6	51 620,6	100,0%	116,6	61 901	66 135	100,0%	106,8

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

³ V zmysle metodiky spracovania je štruktúra dovozu prezentovaná na základe údajov, z ktorých boli vylúčené operácie vykonávané zahraničnými osobami

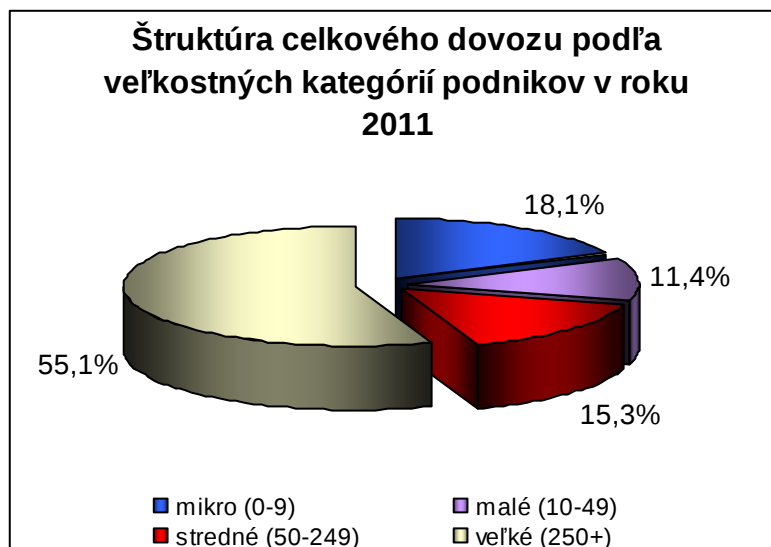
Rovnako ako u ukazovateľov vývozu, tak aj v prípade dovozu vzrástol medziročný objem celkového dovozu u všetkých veľkostných kategórii. A spolu s tým vzrástol aj počet podnikateľských subjektov zapojených do dovozu. Najvýraznejší medziročný rast bol u veľkostnej kategórie malých podnikov, kde celkový objem dovozu vzrástol o 35,8 % a počet podnikateľských subjektov až o 60,4 % (v abs. číslach o 3 618).

Graf č. 13

Z celkového počtu malých a stredných podnikov, ktoré vykonávali dovozné operácie v roku 2011 (65 539) bolo 20 514 (31,3 %) fyzických osôb – podnikateľov. Celkový objem dovozu fyzických osôb – podnikateľov v kategórii MSP dosiahol hodnotu 807,0 mil. Eur, čo predstavuje 3,5 % z celkového objemu dovozu MSP v roku 2011.

Graf č.12 a č.13

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.1. Tovarová štruktúra dovozu MSP

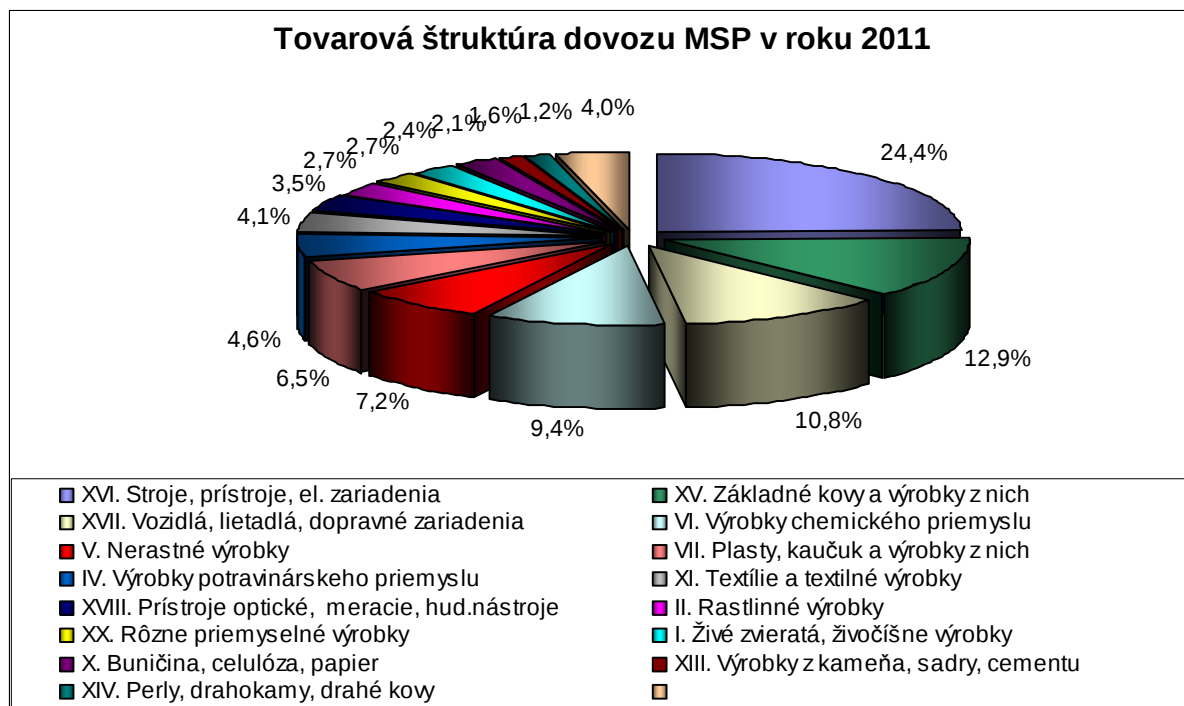
V rámci tovarovej štruktúry celkového dovozu malých a stredných podnikov v roku 2011 patrili medzi najvýznamnejšie komodity (podľa tried Harmonizovaného systému HS) stroje, prístroje, elektrické zariadenia, prístroje na záznam a reprodukciu obrazu a zvuku, ktoré tvorili 24,4 % podiel (5 660,4 mil. Eur) na celkovom vývoze MSP, základné kovy a výrobky zo základných kovov s podielom 12,9 % (2 979,4 mil. Eur), vozidlá, lietadlá, plavidlá a dopravné zariadenia s podielom 10,8 % (2 493,6 mil. Eur), výrobky chemického priemyslu a príbuzných priem. odvetví s podielom 9,4 % (2 175,5 mil. Eur), nerastné výrobky s podielom 7,2 % (1 678,6 mil. Eur), plasty, kaučuk a výrobky z nich s podielom 6,5 % (1 513,6 mil. Eur), výrobky potravinárskeho priemyslu, nápoje, tabak s podielom 4,6 % (1 064,4 mil. Eur) a textílie a textilné výrobky s podielom 4,1 % (941,2 mil. Eur).

Najväčší medziročný rast dovozu (o 917,9 mil. Eur) zaznamenali komodity z kategórie stroje, prístroje, elektrické zariadenia, prístroje na záznam a reprodukciu obrazu a zvuku. Ďalej výrobky chemického priemyslu a príbuzných priem. odvetví (rast o 570,5 mil. Eur) a nerastné výrobky (rast o 464,3 mil. Eur). Tovarová štruktúra celkového dovozu malých a stredných podnikov je znázornená v grafe č.14.

Viac ako priemerné zastúpenie mali malé a stredné podniky v rámci najvýznamnejších komodít podľa tried Harmonizovaného systému na celkovom dovoze výrobkov potravinárskeho priemyslu (66,3 % podiel MSP), chemického priemyslu (64,0% podiel MSP) textílií a textilných výrobkov (61,7 % podiel MSP), základných kovov a výrobkov z nich (58,9 % podiel MSP), prístrojov optických, fotografických, meracích, lekárskeho, hodín a hodiniek, hudobných nástrojov (58,6 % podiel MSP), rôznych priemyselných výrobkov (56,9 % podiel MSP), a na dovoze plastov, kaučuku a výrobkov z nich (51,7 % podiel MSP). Medziročne poklesol podiel MSP na dovoze výrobkov potravinárskeho priemyslu o 4,5 p. b., rovnako poklesol aj podiel textílií a textilných výrobkov o 3,6 p. b. Naopak medziročne vzrástol podiel chemického priemyslu o 5,4 p. b.

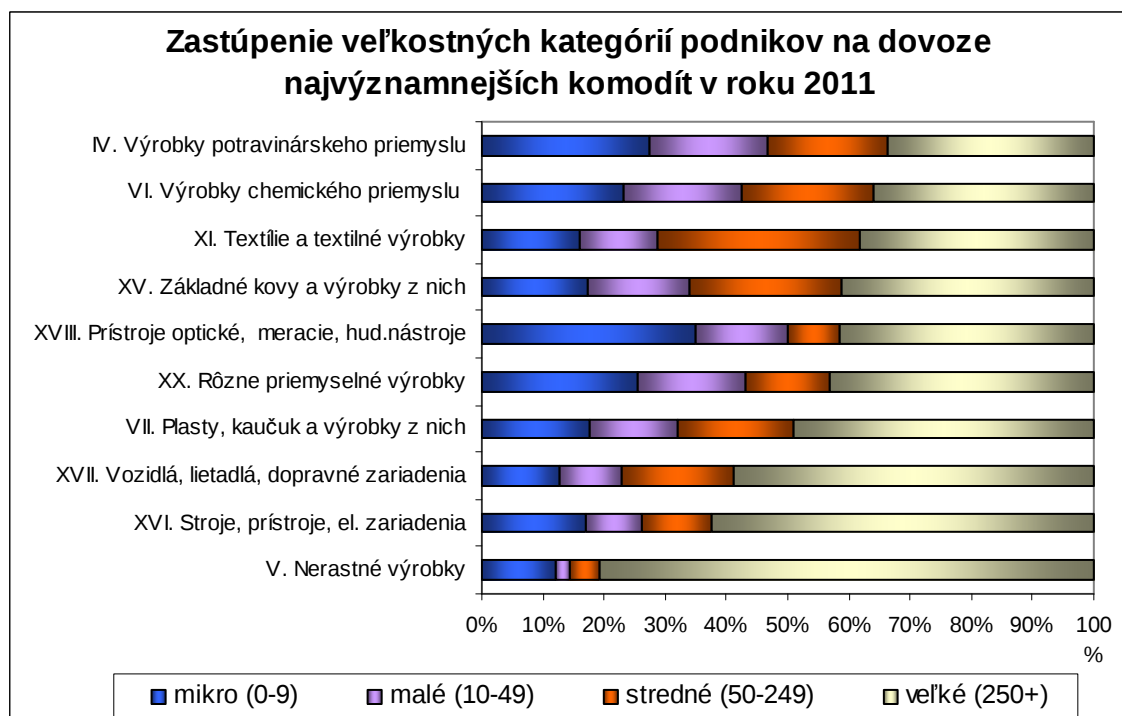
Zastúpenie MSP na celkovom dovoze podľa najvýznamnejších komodít je prezentované v grafe č.14. V grafe č. 15 sú znázornené najvýznamnejšie komodity s podielom na celkovom dovoze väčším ako 2 %. Zastúpenie MSP na celkovej komoditnej štruktúre dovozu podľa tried Harmonizovaného systému je znázornené v prílohe na strane č. 29 (graf č. 24).

Graf č.14

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Graf č.15

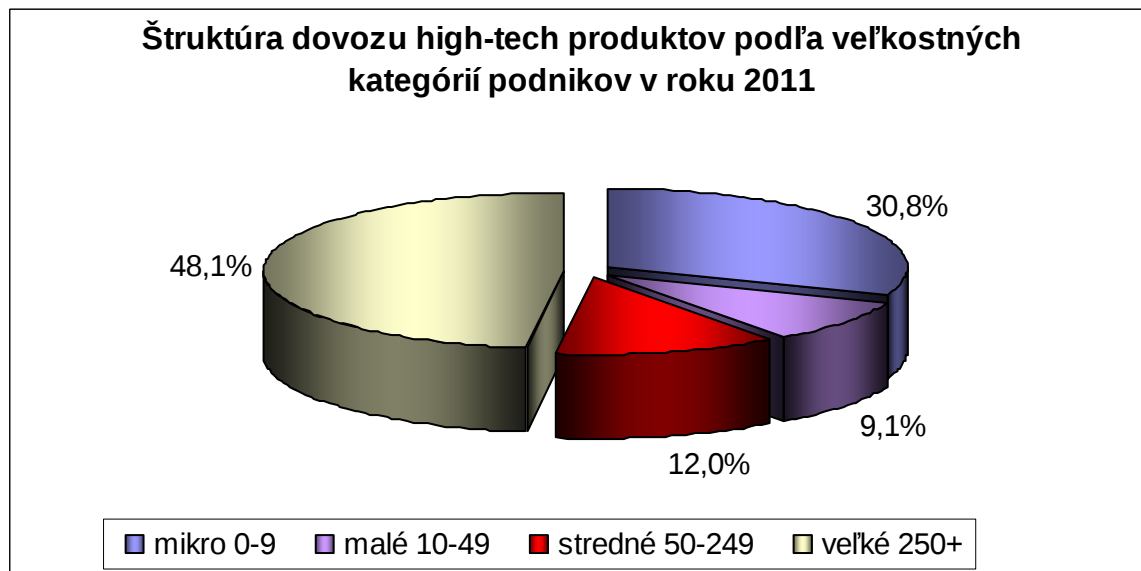
Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Podiel malých a stredných podnikov na celkovom dovoze high-tech tovarov (popis high-tech tovarov je uvedený v kap. 4.1) v roku 2011, ktorý dosiahol hodnotu 5 937, 5 mil. Eur (bez započítania dovozných operácií zahraničných osôb) predstavoval 51,9 %, pričom podiel mikro podnikov predstavoval 30,8 %, malých podnikov 9,1 % a podiel stredných

podnikov 12 %. V medziročnom pohľade nastal v dovoze high-tech tovarov pokles o 32 % oproti roku 2010.

Podrobnejšie informácie o skupine high-tech tovarov podľa Štandardnej medzinárodnej obchodnej klasifikácie SITC Rev.4 sú uvedené na strane 26 a 27 (tabuľka č. 7).

Graf č.16

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.2. Teritoriálna štruktúra dovozu MSP

Podobne ako v prípade vývozu aj pri dovoze sa malé a stredné podniky orientujú primárne na jednotný trh EÚ. Dovoz malých a stredných podnikov z krajín EÚ predstavoval v roku 2011 4/5 celkového dovozu MSP. Podiel dovozu MSP z krajín EÚ a krajín mimo EÚ je znázornený na grafe č. 17. Oproti roku 2010 nenastala v podiely dovozu medzi krajinami EÚ a mimo EÚ žiadna výrazná zmena. V roku 2010 bol podiel 79,8 % a 20,2 % a v roku 2011 80 % a 20 %.

Tabuľka č.7: Celkový objem dovozu v roku 2011 podľa veľkostných kategórií podnikov a teritoriálnych oblastí

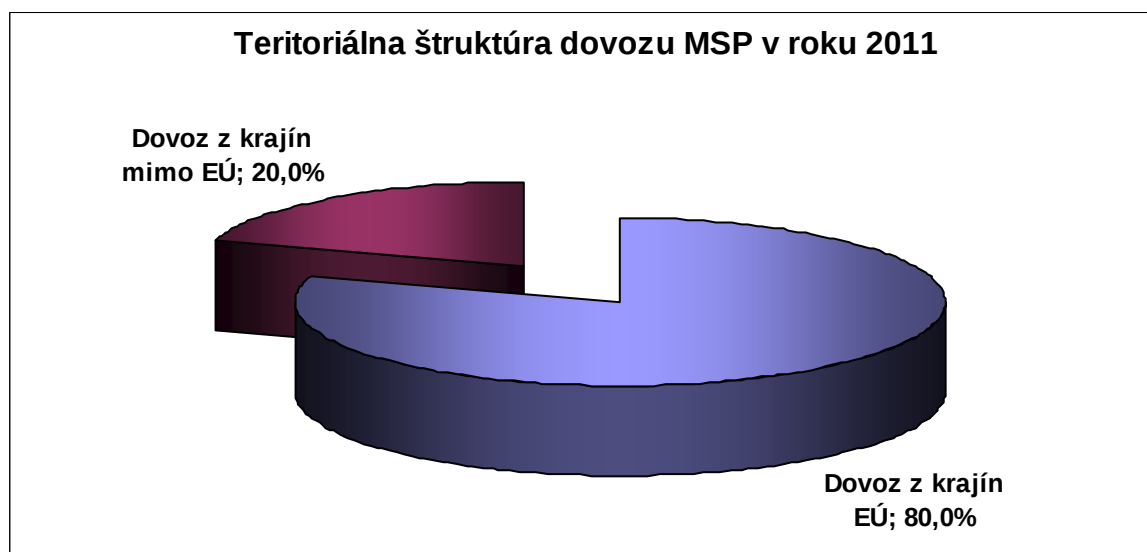
Veľkostná kategória podnikov	Absolútne hodnoty (v mil. Eur)			Podiel v %		
	Dovoz do krajín EU	Dovoz do krajín mimo EU	Dovoz spolu	Dovoz do krajín EU	Dovoz do krajín mimo EU	Dovoz spolu
mikro (0-9)	7 760,2	1 596,0	9 356,2	82,9%	17,1%	100,0%
malé (10-49)	4 634,1	1 274,0	5 908,1	78,4%	21,6%	100,0%
stredné (50-249)	6 133,0	1 772,3	7 905,2	77,6%	22,4%	100,0%
veľké (250+)	14 951,5	13 499,7	28 451,1	52,6%	47,4%	100,0%
MSP (0-249)	18 527,2	4 642,3	23 169,4	80,0%	20,0%	100,0%
Spolu	33 478,6	18 141,9	51 620,6	64,9%	35,1%	100,0%

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Jedine veľkostná kategória veľkých podnikov má pomerne vyrovnaný podiel dovozu z krajín EÚ a krajín mimo EÚ.

Teritoriálna štruktúra dovozu MSP z krajín EÚ je znázornená v grafe č.18 a zastúpenie jednotlivých veľkostných kategórií podnikov na dovoze z jednotlivých krajín EÚ je znázornené v grafe č.19.

Graf č.17

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Medziročný rast medzi rokmi 2010 a 2011 bol najvýraznejší v kategórii malých podnikov, kde vzrástol celkový objem dovozu o 33,3 % (1 157,80 mil. Eur). U mikro podnikov vzrástol celkový objem dovozu o 20,9 % a stredných o 11,1 %.

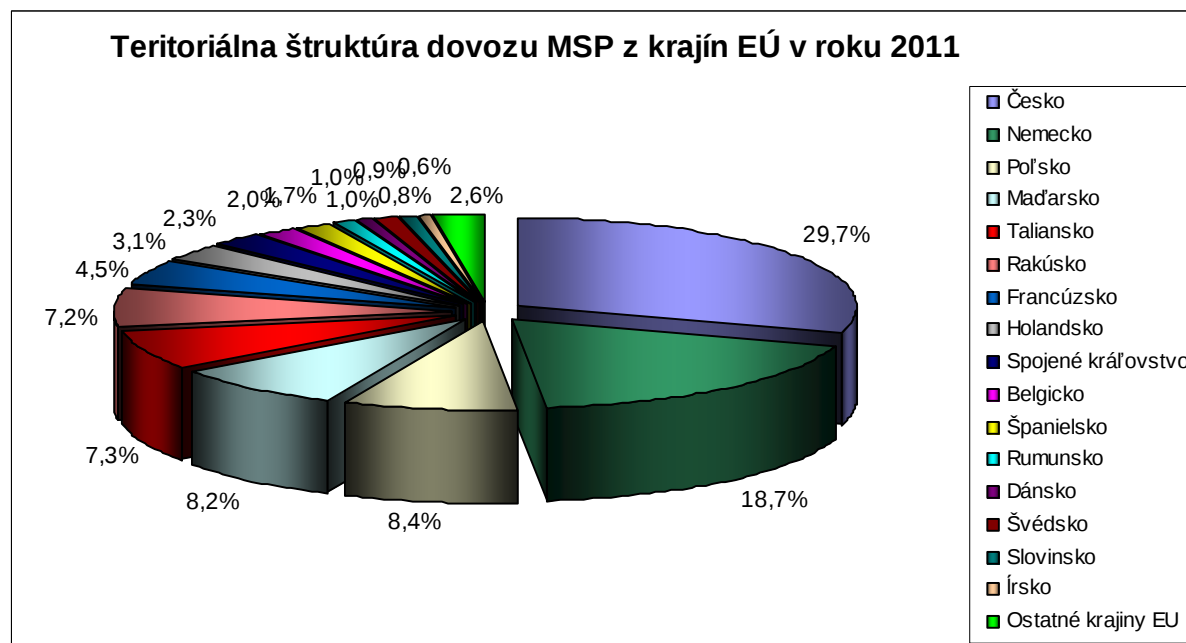
Tabuľka č.8: Štruktúra dovozu z krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem dovozu - krajiny EÚ			
	2010	2011		Index 2011/2010
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikro (0-9)	6 419,5	7 760,2	23,2%	120,9
malé (10-49)	3 476,3	4 634,1	13,8%	133,3
stredné (50-249)	5 520,6	6 133,0	18,3%	111,1
veľké (250+)	13 590,5	14 951,5	44,7%	110,0
MSP (0-249)	15 416,4	18 527,2	55,3%	120,2
Spolu	29 006,9	33 478,6	100,0%	115,4

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Z krajín EÚ 29,7 % objemu dovozeného tovaru MSP (podľa krajiny pôvodu tovaru) v roku 2011 tvoril dovoz z Českej republiky, 18,7 % tvoril dovoz z Nemecka, 8,4 % z Poľska a Maďarska, 7,3 % z Talianska a 7,2 % z Rakúska.

Graf č.18

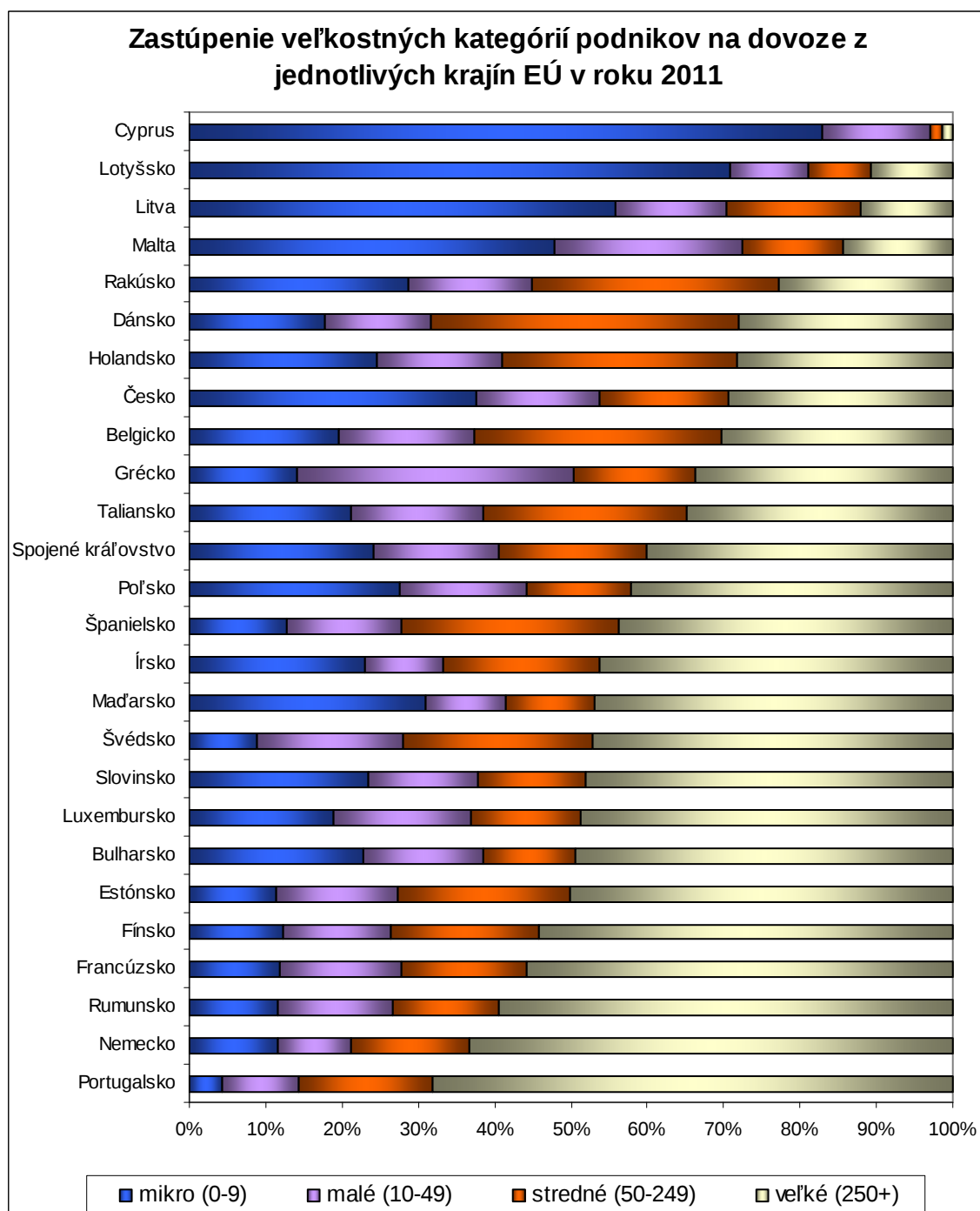

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Súhrnne dosiahli malé a stredné podniky v roku 2011 55,3 % podiel na dovoze z krajín EÚ, pričom podiel mikro podnikov predstavoval 23,2 %, podiel malých podnikov 13,8 % a podiel stredných podnikov 18,3 %. Viac ako priemerný podiel dosiahli malé a stredné

podniky na dovoze tovaru z EÚ, ktorý pochádzal z Cypru (98,6 %), Lotyšska (89,2 %), Litvy (87,9 %), Malty (85,6%), Rakúska (77,3 %), Dánska (72,1 %), Holandska (71,8 %), Česka (70,7 %), Belgicka (69,6 %), Talianska (62,1 %), Grécka (66,4 %), Talianska (65,2 %), Veľkej Británie (59,8 %) Poľska (57,8 %), Španielska (56,3 %) a Írska (53,8 %). Medziročne sa zvýšil priemerný podiel MSP na dovoze tovaru z EÚ na Cypre (8, 5 p. b.) v Lotyšsku (13,8 p. b.)

Graf č.19

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Podobne ako v prípade dovozu z krajín EÚ, tak aj dovoz z krajín mimo EÚ v najvýraznejšie vzrástol medziročne u malých podnikov (45,7 %). Naopak mikro podniky, ako jediná veľkostná kategória zaznamenala medziročný pokles o 2,4 %.

Tabuľka č.9: Štruktúra dovozu z krajín mimo EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov v roku 2011, v porovnaní s rokom 2010

Veľkostná kategória podnikov	Celkový objem dovozu - krajiny mimo EÚ			
	2010	2011		Index 2011/2010
	mil. Eur	mil. Eur	podiel v %	
mikro (0-9)	1 635,0	1 596,0	8,8%	97,6
malé (10-49)	874,5	1 274,0	7,0%	145,7
stredné (50-249)	1 586,5	1 772,3	9,8%	111,7
veľké (250+)	11 174,7	13 499,7	74,4%	120,8
MSP (0-249)	4 096,0	4 642,3	25,6%	113,3
Spolu	15 270,7	18 141,9	100,0%	118,8

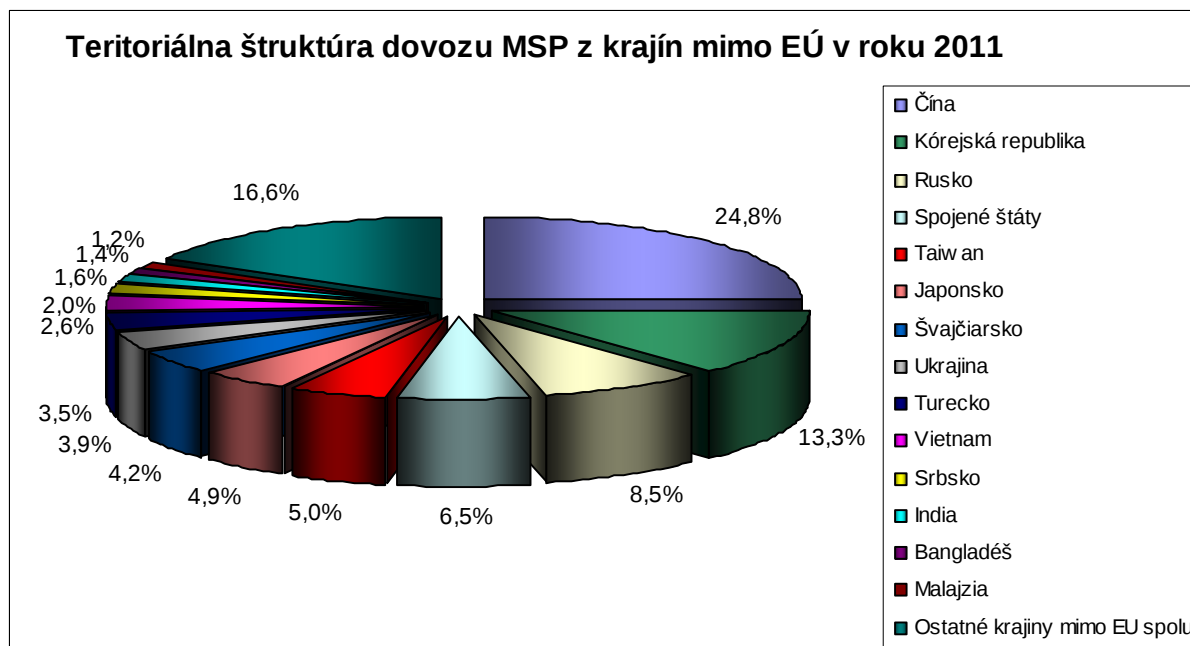
Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Dovoz malých a stredných podnikov z krajín mimo EÚ predstavoval v roku 2011 25,6 % podiel na celkovom dovoze MSP. 24,8 % z celkového objemu dovezeného tovaru MSP z krajín mimo EÚ predstavoval dovoz z Číny, 13,3 % predstavoval dovoz z Kórejskej republiky, 8,5 % dovoz z Ruska, 6,5 % dovoz z USA a 5 % dovoz z Taiwanu.

Pri medziročnom pohľade na vývoj dovozu z krajín mimo EÚ je viditeľný vysoký, viac ako dvojnásobný rast dovozu MSP z Číny. Podobne prudký aj keď o niečo menší nárast dovozu nastal aj v prípade Ruska.

Teritoriálna štruktúra dovozu MSP z krajín mimo EÚ je znázornená v grafe č.20 a zastúpenie jednotlivých veľkostných kategórií podnikov na dovoze z jednotlivých krajín mimo EÚ je znázornené v grafe č.21.

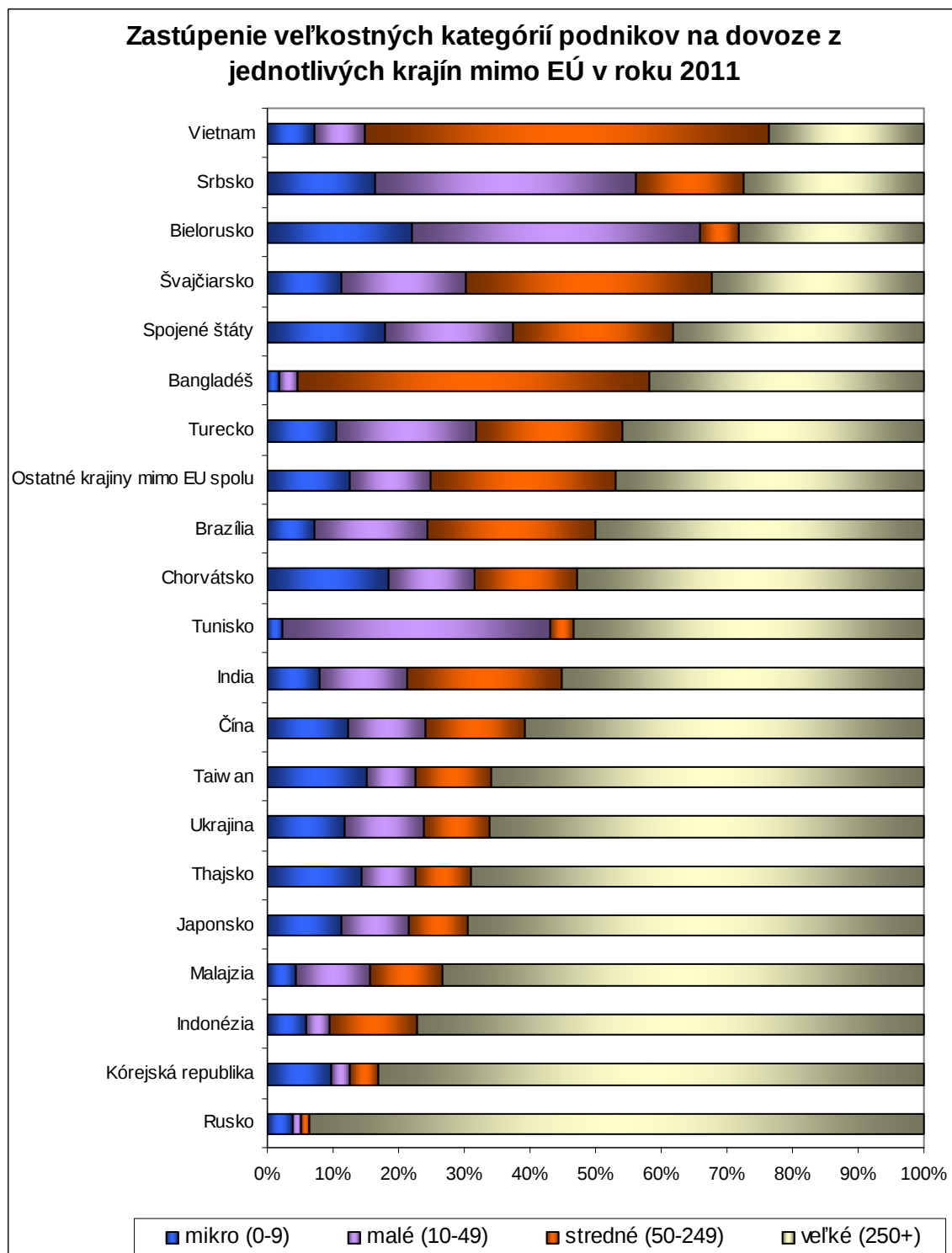
Graf č.20

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Na celkovom dovoze z krajín mimo EÚ sa podieľali malé a stredné podniky v roku 2011 25,6 %. Viac ako priemerný podiel dosiahli malé a stredné podniky na dovoze tovaru z krajín mimo EÚ, ktorý pochádzal z Vietnamu (76,5 %), Srbska (72,7 %), Bieloruska (71,8 %), Švajčiarska (67,8 %), Spojených štátov (61,7 %), Bangladéša (58,2 %), Turecka (54,0 %), Brazílie (49,9 %), Chorvátska (47,2 %), Tuniska (46,6 %), Indie (45,0 %) a Číny (39,2 %).

Graf č.21

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.3. Odvetvové členenie celkového dovozu MSP

Viac ako polovicu (55,2 %) z celkového objemu dovozu malých a stredných podnikov tvoril dovoz MSP, ktoré pôsobili v oblasti obchodu a 24,6 % z celkového dovozu tvorili MSP pôsobiace v odvetví priemyselnej výroby. V rámci priemyselnej výroby sa na celkovom

objeme dovezeného tovaru (5 708,9 mil. Eur) v tomto odvetví najviac podieľali MSP pôsobiace v sektore výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení (13,3 %), výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov (13,0 %), výroba výrobkov z gumy a plastu (11,5 %), výroba strojov a zariadení i. n. (9,1 %) a výroba elektrických zariadení (8,6 %). Podiel objemu dovozu MSP sa medziročne výrazne nezmenil. Obchod a priemysel ostávajú dominantnými odvetviami ako aj v roku 2010.

Z celkového počtu malých a stredných podnikov zapojených do dovozných operácií v roku 2011 (65 539), pôsobilo 40,7 % v odvetví obchodu, 14,5 % v odvetví priemyselnej výroby, 9,9 % v odborných, vedeckých a technických činnostiach, 8,4 % v stavebníctve. Ostatné odvetvia mali menej ako 5 % zastúpenie na celkovom počte dovážajúcich MSP. Počet MSP v prvých odvetviach (obchod a priemysel) sa mierne medziročne prepadol, na druhej strane podiel odvetví na 3. a 4. mieste (vedecké činnosti a stavebníctvo) medziročne vzrástol.

Tabuľka č.10: Dovoz MSP podľa jednotlivých odvetví v roku 2011

Odvetvie podľa SK NACE	Celkový dovoz MSP			Početnosť dovážajúcich MSP	
	v mil. EUR	v %	Podiel MSP na celkovom dovoze v jednotlivých odvetviach	Počet MSP podľa jednotlivých odvetví	Podiel MSP podľa jednotlivých odvetví
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	174,0	0,8%	98,5%	1 928	2,9%
Ťažba a dobývanie	12,1	0,1%	46,2%	74	0,1%
Priemyselná výroba	5 708,9	24,6%	20,9%	9 480	14,5%
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	137,4	0,6%	6,0%	122	0,2%
Dodávka vody	45,4	0,2%	95,1%	255	0,4%
Stavebníctvo	464,0	2,0%	89,7%	5525	8,4%
Veľkoobchod a maloobchod	12 102,9	52,2%	83,7%	26 697	40,7%
Doprava a skladovanie	583,4	2,5%	22,2%	3 304	5,0%
Ubytovacie a stravovacie služby	84,2	0,4%	98,0%	1 904	2,9%
Informácie a komunikácia	243,7	1,1%	53,0%	2 387	3,6%
Finančné a poisťovacie činnosti	55,4	0,2%	88,0%	154	0,2%
Činnosti v oblasti nehnuteľností	353,6	1,5%	99,9%	1 331	2,0%
Odborné, vedecké a technické činnosti	1 621,1	7,0%	98,9%	6 477	9,9%
Administratívne a podporné služby	641,7	2,8%	98,6%	2 962	4,5%
Ostatné	139,9	0,6%	87,0%	1 822	2,8%
Neznáme	801,6	3,5%	100,0%	1 117	1,7%
Spolu	23 169,4	100,0%	44,9%	65 539	100,0%

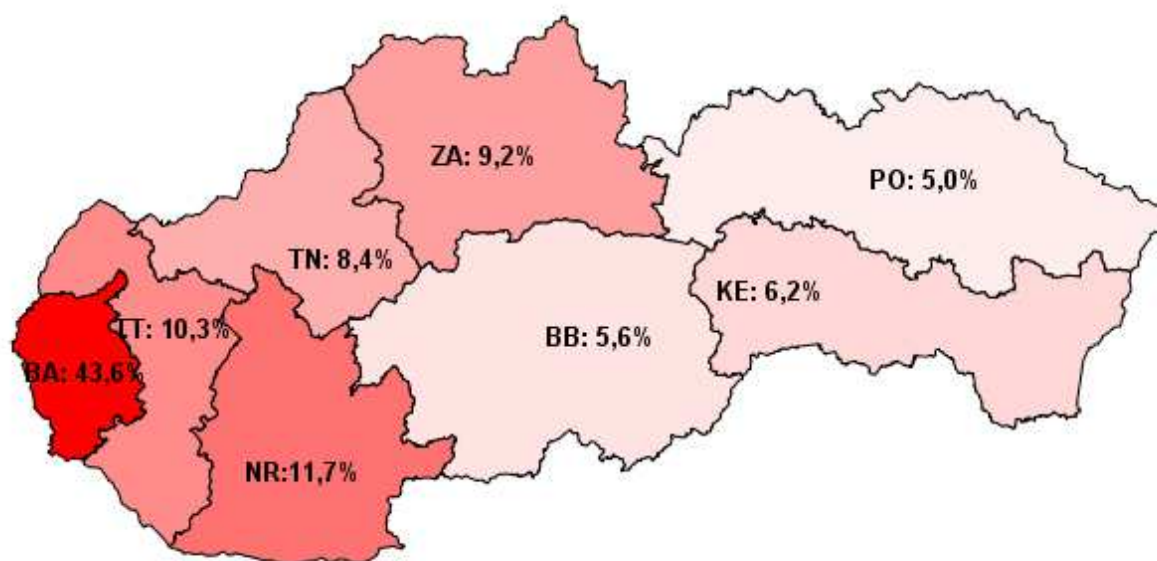
Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

5.4. Regionálna štruktúra dovozu MSP

Regionálna štruktúra celkového vývozu malých a stredných podnikov podľa krajov SR v roku 2011 je znázornená v mape č. 2. Takmer polovicu (43,6 %) z celkového dovozu malých a stredných podnikov v roku 2011 tvorili MSP sídlia v Bratislavskom kraji. 11,7 % z celkového dovozu tvorili MSP sídlia v Nitrianskom kraji, 10,3 % tvorili MSP sídlia v Trnavskom kraji, 9,2 % tvorili MSP sídlia v Žilinskom kraji, a 8,4 % tvorili MSP sídlia v Trenčianskom kraji. Zastúpenie ostatných krajov bolo približne na úrovni okolo 5 %. V medziročnom pohľade sa štruktúra dovozu MSP podľa jednotlivých krajov SR zmenila len minimálne.

Mapa č. 2

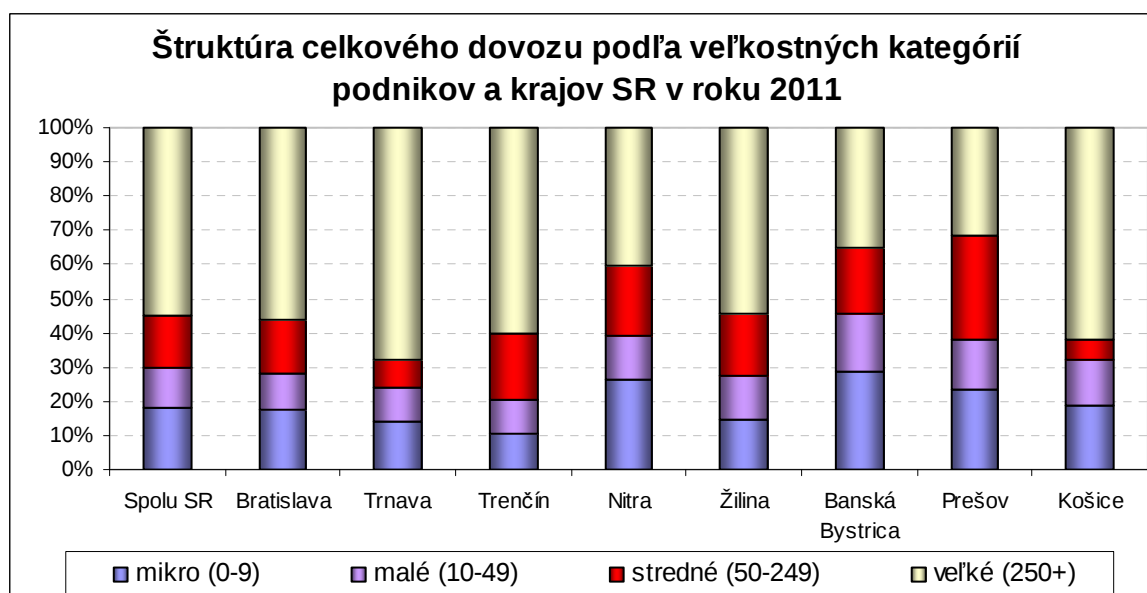
Regionálna štruktúra celkového dovozu MSP podľa krajov SR v roku 2011

Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, č. 39-112-1788/2013, vyhotovené NARMSP na základe údajov Štatistického úradu SR.

V grafe č. 22 je znázornená štruktúra celkového dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov a krajov SR v roku 2011. Viac ako priemerné zastúpenie na celkovom dovoze v roku 2011 mali malé a stredné podniky sídlia v Prešovskom kraji (68,5 %), Banskobystrickom kraji (65,0 %), Nitrianskom kraji (59,5 %), Žilinskom kraji (45,8 %) a Bratislavskom kraji (43,7 %). Najvýraznejší medziročný nárast v zastúpení na celkovom dovoze MSP nastal v Nitrianskom kraji a to až o 10 p. b.

Graf č.22

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

6. Porovnanie postavenia MSP v zahraničnom obchode v SR a EÚ

V nasledujúcich tabuľkách č.11 a č.12 je prezentovaná štruktúra vývozu do krajín EÚ a dovozu z krajín EÚ podľa veľkostných kategórií podnikov, ktorá je spracovaná na základe dostupných údajov publikovaných Eurostatom. Podľa údajov a metodiky Eurostatu tvorili malé a stredné podniky v EÚ v roku 2010 súhrne 47,2 % podiel na celkovom vývoze do krajín EÚ (bez započítania podnikateľských subjektov s nezisteným počtom zamestnancov). Pre porovnanie podľa údajov Štatistického úradu SR, ktoré boli spracované NARMSP tvoril podiel malých a stredných podnikov v roku 2011 na celkovom vývoze do EÚ 33,6 % podiel.

Ďalej z údajov v tabuľke č. 11 vyplýva, že slovenské MSP rovnako dosahujú menšie celkové objemy vývozu do krajín mimo EÚ. Podiel MSP EÚ (25) na celkovom vývoze je 38,7 %, zatiaľ čo slovenské MSP majú na vývoze podiel len 21,3 %. Logicky potom zaostávajú slovenské MSP aj vo vývoze spolu (krajiny EÚ + krajiny mimo EÚ). Tu dosiahol podiel slovenských MSP 31,7 % a MSP v EÚ (25) 44,2 %.

Tabuľka č.11: Štruktúra vývozu podľa veľkostných kategórií podnikov v SR a EÚ

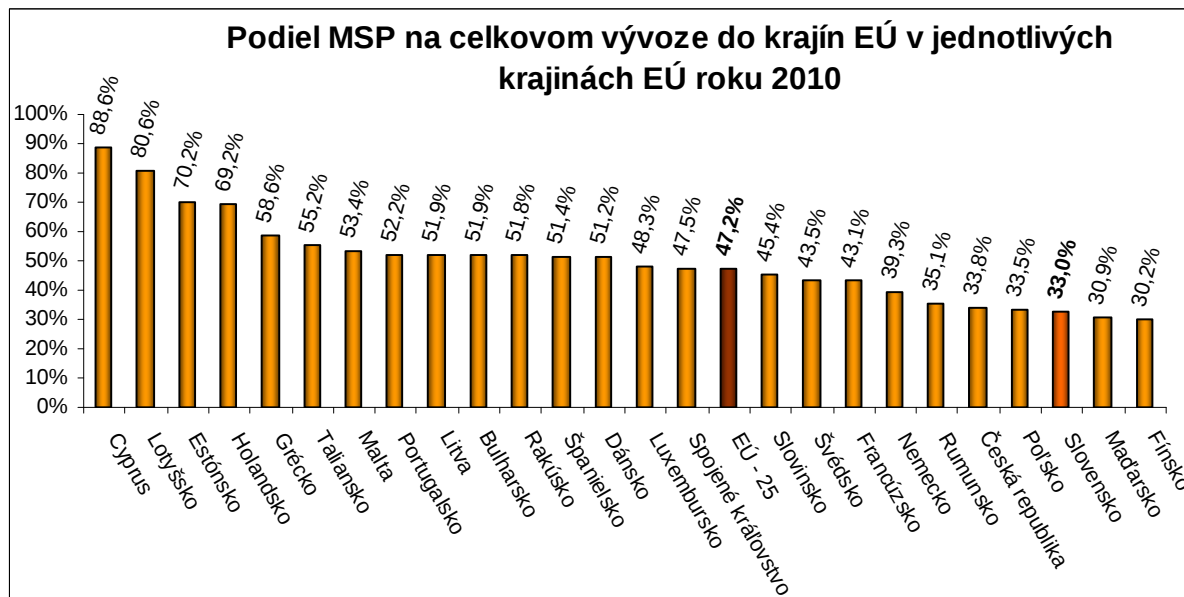
			mikro (0-9)	malé (10-49)	stredné (50-249)	veľké (250+)	MSP spolu	Spolu
EÚ - 25 (2010)	Krajiny EÚ	Objem v mil. Eur	243 889	249 597	415 643	1 015 049	909 129	1 924 178
		Podiel	12,7%	13,0%	21,6%	52,8%	47,2%	100,0%
	Krajiny mimo EÚ	Objem v mil. Eur	100 841	119 152	192 218	653 449	412 211	1 065 660
		Podiel	9,5%	11,2%	18,0%	61,3%	38,7%	100,0%
	Vývoz spolu	Objem v mil. Eur	344 730	368 749	607 861	1 668 498	1 321 340	2 989 838
		Podiel	11,5%	12,3%	20,3%	55,8%	44,2%	100,0%
SR 2011	Krajiny EÚ	Objem v mil. Eur	5 242	3 277	6 163	28 980	14 682	43 662
		Podiel	12,0%	7,5%	14,1%	66,4%	33,6%	100,0%
	Krajiny mimo EÚ	Objem v mil. Eur	617	404	717	6 427	1 738	8 165
		Podiel	7,6%	5,0%	8,8%	78,7%	21,3%	100,0%
	Vývoz spolu	Objem v mil. Eur	5 859	3 681	6 880	35 407	16 421	51 828
		Podiel	11,3%	7,1%	13,3%	68,3%	31,7%	100,0%

Zdroj: údaje za SR: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR. Na rozdiel od údajov Eurostatu kategória mikro podnikov zahŕňa aj obchodné operácie podnikov s nezisteným počtom zamestnancov

údaje za EÚ: Eurostat, International trade by enterprise characteristics

V porovnaní s členskými krajinami EÚ je Slovenská Republika na tretom mieste od konca v podiele MSP na vývoze do krajín EÚ za rok 2010 (33,0 %). Menší podiel majú už len Maďarsko (30,9 %) a Fínsko (30,2 %). Priemer EÚ (25) dosahuje podiel 47,2 %. Najväčší podiel majú krajiny Cyprus (88,6 %), Lotyšsko (80,6 %) Estónsko (70,2 %) a Holandsko (69,2 %).

Graf č.23

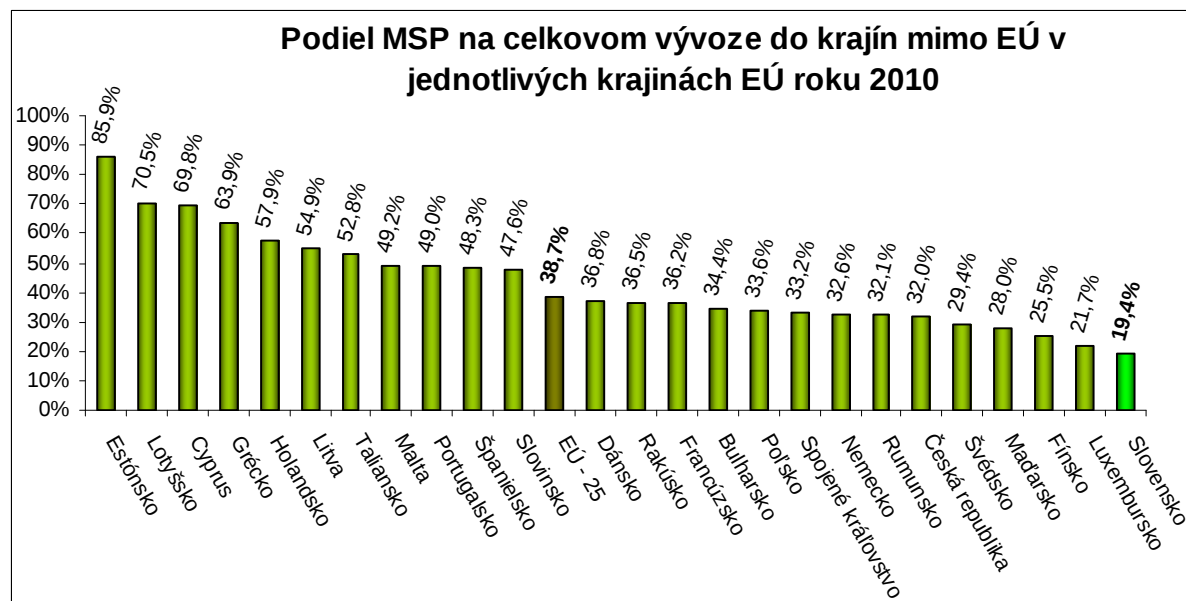

Zdroj: údaj za SR: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR. Na rozdiel od údajov Eurostatu kategória mikro podnikov zahŕňa aj obchodné operácie podnikov s nezisteným počtom zamestnancov. Údaj reprezentuje rok 2010.

údaje za krajiny EÚ: Eurostat, International trade by enterprise characteristics.

V porovnaní krajín EÚ (25) podľa podielu MSP na celkovom vývoze do krajín mimo EÚ sa Slovenská Republika nachádza na poslednom mieste (19,4 %). Priemer EÚ (25) je 38,7 % a najvyššie úrovne podielu vývozu do krajín mimo EÚ dosahuje Estónsko (85, 9 %), Lotyšsko (70, 5 %), Cyprus (69,8 %) a Grécko (63,9 %)

Graf č.24

Zdroj: údaj za SR: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR. Na rozdiel od údajov Eurostatu kategória mikro podnikov zahŕňa aj obchodné operácie podnikov s nezisteným počtom zamestnancov. Údaj reprezentuje rok 2010.

údaje za krajiny EÚ: Eurostat, International trade by enterprise characteristics.

Malé a stredné podniky v EÚ sa podľa údajov a metodiky Eurostatu v roku 2010 súhrne podieľali na celkovom dovoze z krajín EÚ 55,5 % (bez započítania podnikateľských subjektov s nezisteným počtom zamestnancov). Podľa údajov Štatistického úradu SR tvoril podiel malých a stredných podnikov v roku 2011 na celkovom dovoze z krajín EÚ 55,3 %.

Tabuľka č.12: Štruktúra dovozu podľa veľkostných kategórií podnikov v SR a EÚ

			mikro (0-9)	malé (10-49)	stredné (50-249)	veľké (250+)	MSP spolu	Spolu
EÚ - 25 (2010)	Krajiny EÚ	Objem v mil. Eur	293 021	333 290	466 253	874 776	1 092 564	1 967 340
		Podiel	14,9%	16,9%	23,7%	44,5%	55,5%	100,0%
	Krajiny mimo EÚ	Objem v mil. Eur	153 166	175 355	218 523	621 797	547 044	1 168 841
		Podiel	13,1%	15,0%	18,7%	53,2%	46,8%	100,0%
	Dovoz spolu	Objem v mil. Eur	446 187	508 645	684 776	1 496 573	1 639 608	3 136 181
		Podiel	14,2%	16,2%	21,8%	47,7%	52,3%	100,0%
SR 2011	Krajiny EÚ	Objem v mil. Eur	7 760	4 634	6 133	14 951	18 527	33 479
		Podiel	23,2%	13,8%	18,3%	44,7%	55,3%	100,0%
	Krajiny mimo EÚ	Objem v mil. Eur	1 596	1 274	1 772	13 500	4 642	18 142
		Podiel	8,8%	7,0%	9,8%	74,4%	25,6%	100,0%
	Dovoz spolu	Objem v mil. Eur	9 356	5 908	7 905	28 451	23 169	51 621

		Podiel	18,1%	11,4%	15,3%	55,1%	44,9%	100,0%
--	--	---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Zdroj: údaje za SR: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR. Na rozdiel od údajov Eurostatu kategória mikro podnikov zahŕňa aj obchodné operácie podnikov s nezisteným počtom zamestnancov.

údaje za EÚ: Eurostat, International trade by enterprise characteristics.

7. Záver

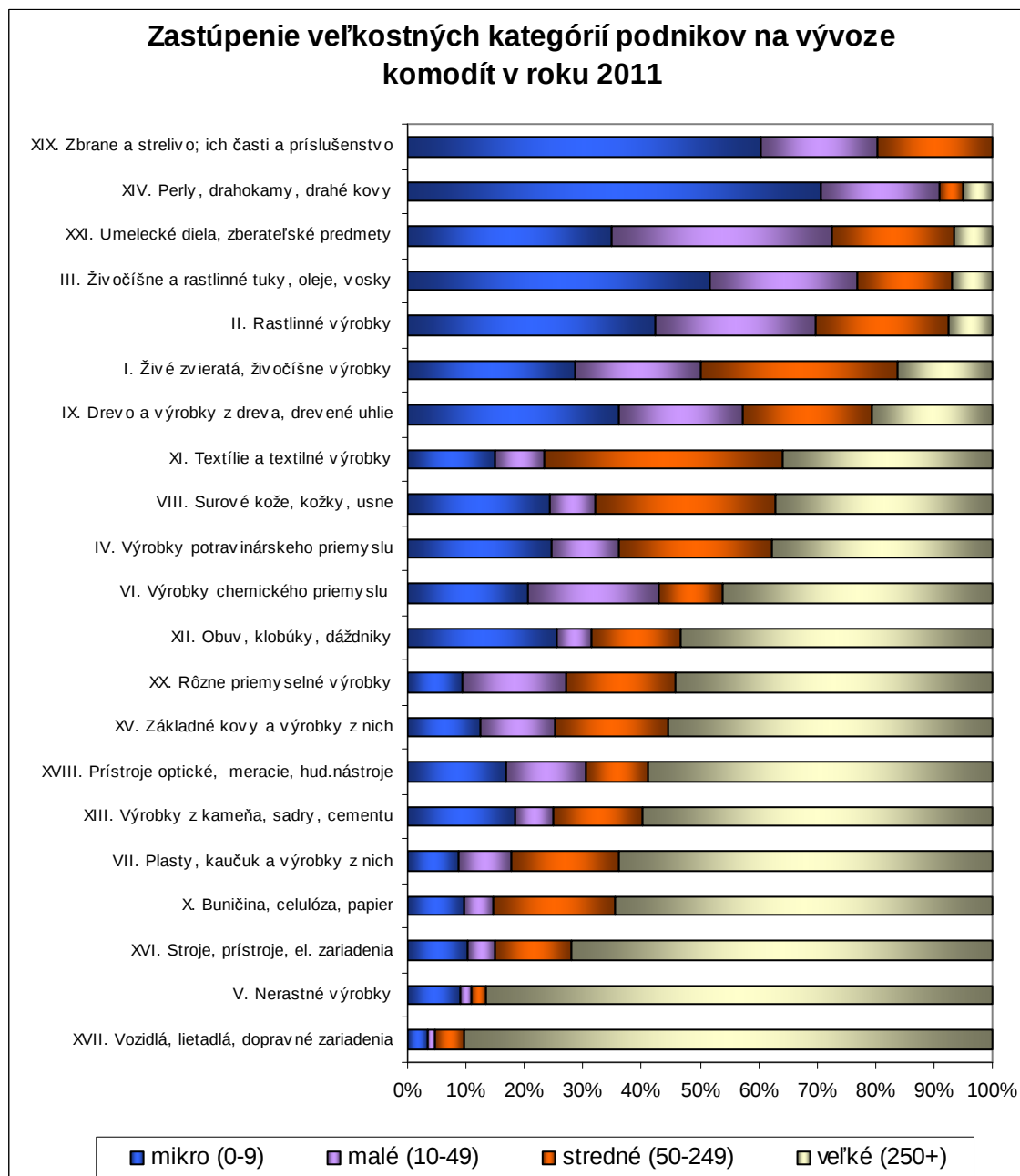
- Oproti iným ekonomickým parametrom (napr. zamestnanosť, tvorba pridanej hodnoty) je význam malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode výrazne nižší. V roku 2011 MSP zabezpečovali menej ako tretinu (31,7 %) celkového vývozu tovarov a na celkovom dovoze tovarov predstavoval ich podiel len 44,9 %. V roku 2011 možno konštatovať výrazný nárast zahraničného obchodu, oproti predchádzajúcemu roku vzrástol vývoz MSP o viac ako 1/5 pri súčasnom náraste počtu exportujúcich MSP o vyše 8%, v prípade dovozu bol zaznamenaný nárast objemu o viac ako 18 % a zároveň sa zväčšil počet dovážajúcich MSP o takmer 7%.
- Kľúčovým obchodným teritóriom slovenských MSP zostáva územie EÚ do ktorého smeruje 89% vývozu a z ktorého pochádza 80% dovozu. Vývoz do krajín EÚ sa medziročne zvýšil o 33,6 % a do krajín mimo EÚ o 21,3 %. Dovoz z krajín EÚ sa zvýšil viac ako o 1/2 (55,3 %) a z krajín mimo EÚ o viac ako 1/4 (25,6 %).
- V tovarovej štruktúre vývozu MSP mali najvýraznejšie zastúpenie komodity: stroje, prístroje, elektrické zariadenia, prístroje na záznam a reprodukciu obrazu a zvuku (4 401,9 mil. Eur), základné kovy a výrobky zo základných kovov s podielom (2 746,9 mil. Eur), vozidlá, lietadlá, plavidlá a dopravné zariadenia s podielom (1 187,9 mil. Eur), ktoré tvorili vyše polovicu (50,7 %) z celkového objemu. V kategóriách potravinárskych a textilných výrobkov zabezpečili MSP viac ako 62 % celkového vývozu.
- Najväčší rast vývozu oproti roku 2010 zaznamenali malé podniky, ktorých počet sa medziročne zvýšil o takmer 50 %, pričom objem vývozu tejto kategórie MSP vzrástol o 42,7%. V prípade dovozu bol rast ešte signifikantnejší keď počet zapojených podnikov v tejto kategórii vzrástol až o 60% a objem dovozu o vyše 1/3.
- V oblasti vývozu high-tech tovarov dosiahol podiel MSP 52,4 %, pričom podiel mikropodnikov predstavoval 28,4 % celkového vývozu. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2010 sa objem celkového vývozu high-tech tovarov v roku 2011 u MSP zvýšil o približne 28 %.
- V rámci EÚ najvýznamnejšími destináciami zahraničného obchodu MSP sú Česko (25,9%), Nemecko (17,6%) a Maďarsko (15,1%), najväčší podiel na celkovom vývoze mali MSP v krajinách Malta (73,4%), Cyprus (73,3%) a Maďarsko (58,5%).
- Na celkovom vývoze do krajín mimo EÚ sa MSP podieľali len 21,3 %. Najvýznamnejším cieľovým teritóriom bol región východnej a juhovýchodnej Európy (Rusko, Ukrajina, Turecko). V tomto regióne (Bielorusko, Ukrajina) dosiahli MSP aj najvýraznejšie podiely na celkovom exporte.
- Z hľadiska odvetvového členenia najväčší podiel z celkového objemu vývozu MSP predstavovali subjekty pôsobiace v odvetviach priemyselnej výroby a obchodu. V rámci vývozu za jednotlivé odvetvia reprezentoval vývoz MSP vo viacerých prípadoch (napr. ubytovacie a stravovacie služby, činnosti v oblasti nehnuteľností, finančné a poisťovacie činnosti) celkový vývoz za dané odvetvie.

- V rámci územia SR sa prejavovala značná rozdielnosť medzi západnou a východnou časťou keď 5 krajov: Bratislava, Trnava, Nitra, Trenčín a Žilina reprezentovalo viac ako $\frac{3}{4}$ vývozu MSP.
- V oblasti dovozu Slovenska zaznamenal najväčší absolútny nárast segment častí, súčastí a príslušenstva motorových vozidiel a ďalej ropných olejov a olejov získaných z bitúmenových nerastov.
- V tovarovej štruktúre dovozu MSP mali najvýraznejšie zastúpenie komodity stroje, prístroje, elektrické zariadenia, prístroje na záznam a reprodukciu obrazu a zvuku, ako aj základné kovy a výrobky zo základných kovov, ktoré tvorili viac ako $\frac{1}{3}$ (37,7 %) z celkového vývozu MSP. Viac ako priemerné zastúpenie mali MSP v rámci potravinárskeho priemyslu (70,8 % podiel), textilii a textilných výrobkov (65,3 % podiel) a základných kovov a výrobkov z nich (59,9 % podiel).
- V oblasti dovozu high-tech tovarov dosiahol podiel MSP 51,9 %, pričom podiel mikro podnikov predstavoval 30,3 % celkového objemu dovozu. V medziročnom pohľade nastal v dovoze high-tech tovarov pokles o 32 % oproti roku 2010.
- V rámci EÚ najväčší podiel dovozu MSP tvoril dovoz z Českej republiky (29,3 %), z Nemecka (18,8 %), z Poľska (8,4 %) a z Maďarska (8,4 %). Medziročne sa však podiel dovozu MSP u dvoch krajín s najväčším podielom (Česká republika a Nemecko) pomerne silno prepadol (u oboch o vyše 10 p. b.). MSP sa takmer výlučne podieľali na dovoze z Cypru (98,2 %), v prípade Litvy ich podiel dosiahol takmer 90 %.
- Na celkovom dovoze z krajín mimo EÚ sa MSP podieľali čosi menej ako jednou štvrtinou (24,8 %). Najvýznamnejšími dovoznými teritóriami boli Čína, Kórejská republika a Rusko. Medziročný podiel na dovozu z Číny zaznamenal medzi rokmi 2010 a 2011 až skoro dvojnásobný nárast. Podobné prudký aj keď o niečo menší nárast nastal aj v prípade Ruska.
- Z hľadiska zastúpenia MSP na celkovom dovoze dominovali Vietnam a Švajčiarsko s celkovým viac ako $\frac{3}{4}$ podielom a zároveň s veľmi vysokým podielom stredných podnikov (v prípade Vietnamu viac ako $\frac{2}{3}$ /76,5 %/).
- Z hľadiska odvetvového členenia viac ako polovicu (52 %) celkového objemu dovozu tvorili MSP pôsobiace v oblasti obchodu a približne ako štvrtinu MSP v oblasti priemyselnej výroby. V rámci dovozu za jednotlivé odvetvia reprezentoval dovoz MSP vo viacerých prípadoch (napr. činnosti v oblasti nehnuteľností, poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov a odborné vedecké a technické činnosti) celkový dovoz za dané odvetvie.
- V rámci regionálneho rozdelenia dovozu sa prejavovala dominancia Bratislavského kraja, ktorý sústredoval takmer polovicu (43,6 %) z celkového dovozu MSP v SR. Podobne ako v prípade vývozu prejavuje sa výrazný rozdiel medzi západnou a východnou časťou Slovenska, kedy kraje: Banská Bystrica, Prešov a Košice zaznamenali len približne polovičné podiely dovozu oproti krajom v západnej časti republiky.
- Prešovský a Banskobystrický kraj dosiahli v roku 2011 najvyššie zastúpenie MSP na celkovom dovoze a vývoze v rámci krajov SR. Vysoký podiel MSP na zahraničnom obchode si udržiujú tieto dva kraje už dlhodobo.

- Z porovnania postavenia MSP v zahraničnom obchode na Slovensku so situáciou v EÚ vyplývajú aj ďalšie rozdiely. MSP v EÚ tvorili súhrne podiel 47,2 % na vývoze do krajín EÚ, pre porovnanie slovenské MSP tvorili podiel 33,6 % (tretí najnižší v EÚ)
- Pri pohľade na porovnanie podielu MSP rôznych krajín EÚ na vývoze mimo EÚ je viditeľné ešte výraznejšie zaostávanie slovenských MSP. Tie sa umiestnili v tomto ukazovateli na poslednom mieste. Podiel slovenských MSP dosiahol len 21,3 % zatiaľ čo priemer EÚ je 38,7 %.

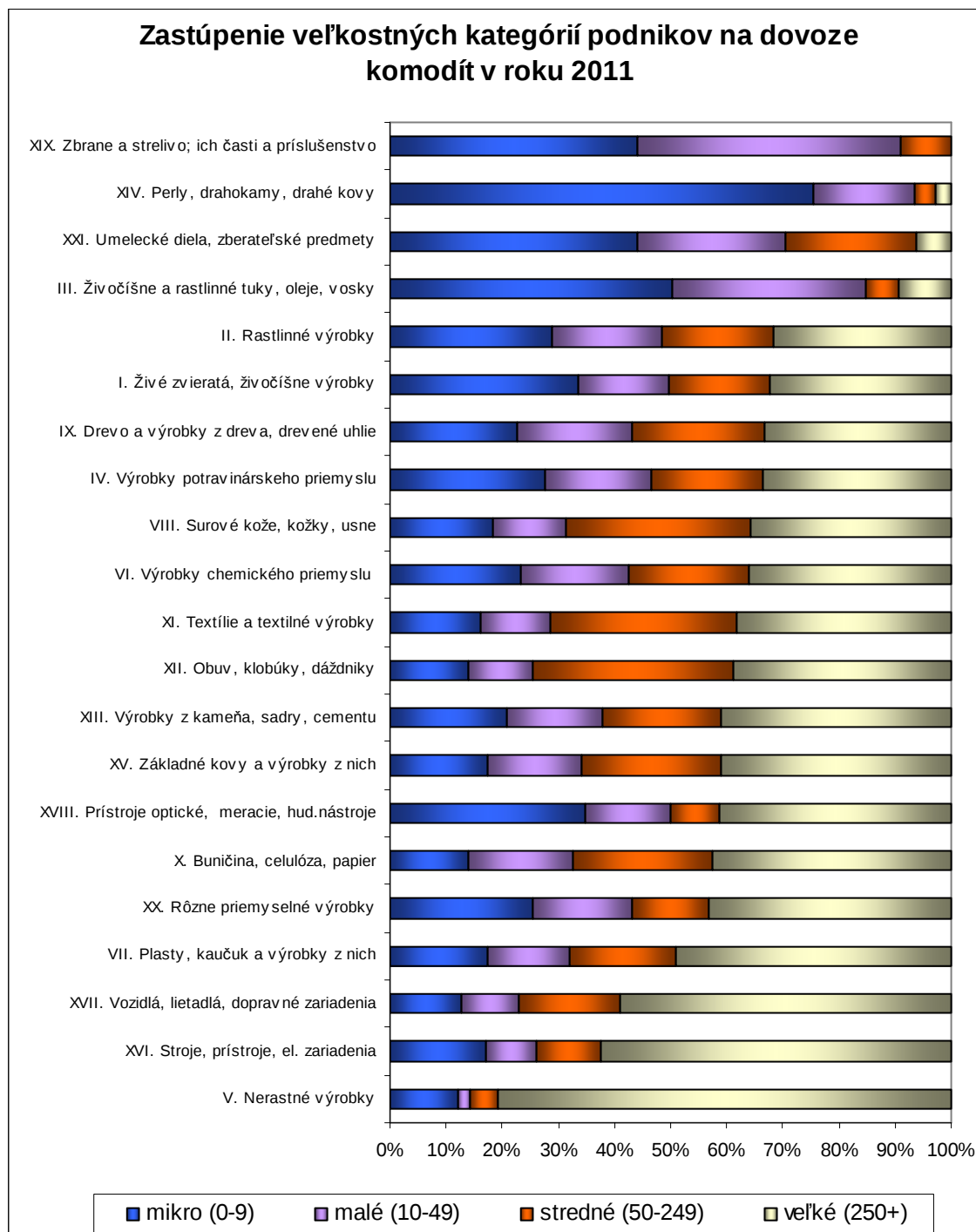
8. Prílohy

Graf č.25

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Graf č.26

Zdroj: NARMSP, spracované na základe údajov Štatistického úradu SR.

Tabuľka č. 13: Zoznam High-tech produktov

'High-technology' aggregations based on SITC Rev. 4**High-technology products**

High-technology trade is defined as exports and imports of products according the Standard International Trade Classification (SITC – Rev. 4) as listed below. This list, based on the OECD definition, contains technical products of which the manufacturing involved a high intensity of R&D.

High-technology products list – SITC Revision 4

Group	Code	Title ¹
Aerospace	(714-714.89-714.99)+	Aeroplane motors, excluding 714.89 and 714.99
	792.1+	Helicopters
	792.2+792.3+792.4+	Aeroplanes and other aircraft, mechanically-propelled (other than helicopters)
	792.5+	Spacecraft (including satellites) and spacecraft launch vehicles
	792.91+	Propellers and rotors and parts thereof
	792.93+	Undercarriages and parts thereof
	874.11	Direction finding compasses; other navigational instruments and appliances
Computers-office machines	751.94+	Multifunction office machines, capable of connecting to a computer or a network
	751.95+	Other office machines, capable of connecting to computer or a network
	752+	Computers
	759.97	Parts and accessories of group 752
Electronics-telecommunications	763.31+	Sound recording or reproducing apparatus operated by coins, bank cards, etc
	763.8+	Video apparatus
	(764-764.93-764.99)+	Telecommunications equipment, excluding 764.93 and 764.99
	772.2+	Printed circuits
	772.61+	Electrical boards and consoles < 1000V
	773.18+	Optical fibre cables
	776.25+	Microwave tubes
	776.27+	Other valves and tubes
	776.3+	Semiconductor devices
	776.4+	Electronic integrated circuits
	776.8+	Piezoelectric crystals
	898.44+	Optical media
	898.46	Semiconductor media
Pharmacy	541.3+	Antibiotics
	541.5+	Hormones and their derivatives
	541.6+	Glycosides, glands, antisera, vaccines
	542.1+	Medicaments containing antibiotics or derivatives thereof
	542.2	Medicaments containing hormones or other products of subgroup 541.5

Scientific instruments	774+	Electrodiagnostic apparatus for medicine or surgery and radiological apparatus
	871+	Optical instruments and apparatus
	872.11+	Dental drill engines
	(874-874.11-874.2)+	Measuring instruments and apparatus, excluding 874.11, 874.2
	881.11+	Photographic cameras
	881.21+	Cinematographic cameras
	884.11+	Contact lenses
	884.19+	Optical fibres other than those of heading 773.1
	(899.6-899.65-899.69)	Orthopaedic appliances, excluding 899.65, 899.69
Electrical machinery	(778.6-778.61-778.66-778.69)+	Electrical capacitors, fixed, variable or adjustable, excluding 778.61, 778.66, 778.69
	778.7+	Electrical machines, having individual functions
	778.84	Electric sound or visual signalling apparatus
Chemistry	522.22+	Selenium, tellurium, phosphorus, arsenic and boron
	522.23+	Silicon
	522.29+	Calcium, strontium and barium
	522.69+	Other inorganic bases
	525+	Radioactive materials
	531+	Synthetic organic colouring matter and colour lakes
	574.33+	Polyethylene terephthalate
	591	Insecticides, disinfectants
Non-electrical machinery	714.89+	Other gas turbines
	714.99+	Part of gas turbines
	718.7+	Nuclear reactors and parts thereof, fuel elements, etc
	728.47+	Machinery and apparatus for isotopic separation
	731.1+	Machine-tools working by laser or other light or photon beam, etc
	731.31+	Horizontal lathes, numerically controlled
	731.35+	Other lathes, numerically controlled
	731.42+	Other drilling machines, numerically controlled
	731.44+	Other boring-milling machines, numerically controlled
	731.51+	Milling machines, knee-type, numerically controlled
	731.53+	Other milling machines, numerically controlled
	731.61+	Flat-surface grinding machines, numerically controlled
	731.63+	Other grinding machines, numerically controlled
	731.65+	Sharpening machines, numerically controlled
	733.12+	Bending, folding, straightening or flattening machines, numerically controlled
	733.14+	Shearing machines, numerically controlled
	733.16+	Punching machines, numerically controlled
	735.9+	Parts and accessories of 731 and 733
	737.33+	Machines and apparatus for resistance welding of metal, fully or partly automatic
	737.35	Machines and apparatus for arc welding of metal, fully or partly automatic
Armament	891	Arms and ammunition